

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Návrh podnikatelského plánu na založení farmy
zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů**

Bc. Milan Pěsta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Milan Pěsta

Ekonomika a management

Název práce

Návrh podnikatelského plánu na založení farmy zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů

Název anglicky

The Business Plan for the establishment of a farm focused on beef cattle, pigs and broilers

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vytvořit podnikatelský záměr pro chov masného skotu, prasat a brojlerových kuřat spolu se zhodnocením ekonomických, legislativních, marketingových a ostatních reálných aspektů dané problematiky.

Metodika

Studium odborné literatury, internetových materiálů subjektů veřejného a soukromého sektoru, právních norem, závěrečných zpráv vědeckých institucí, finančních výkazů a závěrečných podnikových zpráv, databází ČSÚ.

Komparace a analýza teoretických a reálných přístupů a dat, popř. použití vyšších statistických analýz/metod, finančních analýz, rozpočtů a finančních plánů.

Rozhovory s odborníky z oboru.

Aplikace nastudovaných teoretických poznatků na reálné ukázce/příkladu.

Časový harmonogram práce:

Přehled řešené problematiky: VI.- VIII. 2022

Cíl práce a metodika: do X. 2022

Informace o podniku a základní rozbor dat: do XII. 2022

Analýzy dat a základní výsledky: II. 2023

Závěrečné hodnocení a návrhy: III. 2023

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

skot, prasata, brojleři, maso, podnikání, návratnost

Doporučené zdroje informací

- APPLEBY, Michael C.; MENCH, Joy A.; HUGHES, Barry O. *Poultry behaviour and welfare*. Wallingford, Oxfordshire, UK ; Cambridge, MA, USA: CABI Pub., 2004. ISBN 0851996671.
- HERRMANN, H. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí, 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.
- POPESKO, Boris; PAPADAKI, Šárka. *Moderní metody řízení nákladů : jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5773-5.
- PULKRÁBEK, Jan. *Chov prasat*. Praha: Profi Press, 2005. ISBN 80-86726-11-8.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Gebeltová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 16. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 11. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Návrh podnikatelského plánu na založení farmy zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 11. 2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Zdeňce Gebeltové, Ph.D. za odborné vedení této diplomové práce a čas, který mi věnovala při konzultacích. Dále bych rád poděkoval svému otci Milanu Pěstovi za konzultace v oblasti provozu farmy.

Návrh podnikatelského plánu na založení farmy zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů

Abstrakt

Cílem diplomové práce je vytvoření návrhu podnikatelského plánu na založení farmy zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů. Metodickým nástrojem pro plnění cíle je vytvoření cashflow na základě výdajů a příjmů, kalkulace podílu výdajů na 1 Kč příjmů a návratnost.

V analytické části diplomové práce je vytvořen model farmy skotu, ve kterém zemědělec chová 40 kusů chovných krav, 3 chovná prasata a hejno 22 masných brojlerů. Na základě výpočtu cashflow podniku na dobu 10 let je podle kumulovaných peněžních toků zjištěno, že při míře pesimismu 20 % (dojde k plnění CF na úrovni 80%) nedochází k záporným finančním tokům. Na základě měsíčního sledování cashflow je ověřena povaha zemědělských podniků z hlediska vysoké rozkolísanosti peněžních toků způsobené sezónností prodejů zemědělských zvířat. Aplikací ekonomického ukazatele Podíl výdajů na 1 Kč příjmů je zjištěn jediný kritický rok jako ztrátový, jedná se o 2. rok od zahájení činnosti. Avšak kumulované cashflow nenabývá záporných hodnot, z toho plyne, že podnik dokáže včas hradit své závazky. V poslední řadě je sledována doba splácení získaného úvěru ve výši 4 000 000 Kč spolu s vkladem chovatele do podniku ve výši 300 000 Kč. Je zjištěno, že návratnost těchto peněžních prostředků je v realistické variantě 7 let a 90 dní, kdy v pesimistické variantě dochází ke zpoždění návratnosti o 1 rok a 80 dní a v optimistické variantě nabývá naopak zrychlení o 1 rok a 95 dní dříve oproti realistické variantě.

Klíčová slova: skot, prasata, brojleři, maso, podnikání, návratnost

Proposal for a business plan for the establishment of a beef cattle, pig and broiler farm

Abstract

The aim of the thesis is to create a business plan for the establishment of a farm focused on the breeding of beef cattle, pigs and broilers. The methodological tool for fulfilling the objective is the creation of cash flow based on expenses and income, calculation of the share of expenses per 1 CZK of income and return.

In the analytical part of the thesis, a model of a cattle farm is created in which a farmer keeps 40 beef cows, 3 breeding pigs and a flock of 22 meat broilers. Based on the calculation of the cashflow of the farm for a period of 10 years, according to the cumulative cashflows, it is found that there is no negative cashflow at a pessimism rate of 20% (a CF of 80% occurs). Based on the monthly cash flow monitoring, the nature of the farms is verified in terms of the high volatility of cash flows caused by the seasonality of livestock sales. The application of the economic indicator Expenditure to income ratio identifies one critical year as a loss year, the second year since the start of operations. However, the cumulated cash flow does not turn negative, indicating that the enterprise is able to pay its liabilities on time. Lastly, the repayment period of the loan obtained of CZK 4 000 000 is monitored together with the breeder's contribution to the business of CZK 300 000. It is found that the payback of these funds is 7 years and 90 days in the realistic variant, while in the pessimistic variant the payback is delayed by 1 year and 80 days and in the optimistic variant it is accelerated by 1 year and 95 days earlier than in the realistic variant.

Keywords: cattle, pigs, broilers, meat, business, profitability

Obsah

1	Úvod	6
2	Cíl práce a metodika.....	7
2.1	Cíl práce.....	7
2.2	Metodika.....	7
3	Teoretická východiska	11
3.1	Úloha chovu vybraných hospodářských zvířat	11
3.2	Chov skotu.....	11
3.2.1	Technika a technologie chovu skotu	11
3.2.2	Inseminace	13
3.2.3	Vybrané nemoci skotu.....	14
3.2.4	Vybraná plemena skotu	15
3.3	Chov masných brojlerů.....	18
3.3.1	Potřebné vybavení pro chov masných brojlerů.....	19
3.3.2	Řízení výkrmu masných kuřat	19
3.3.3	Krmení a napájení	19
3.3.4	Ustájení a prostředí	21
3.3.5	Sledování hmotnosti	22
3.3.6	Úkony před porážkou kuřat	22
3.3.7	Technologie haly pro výkrm masných brojlerů	23
3.3.8	Vybraná plemena brojlerů	24
3.3.9	Vybrané nemoci kura domácího	25
3.4	Chov prasat	26
3.4.1	Ustájení prasat.....	26
3.4.2	Chov prasat podle pohlaví a stáří.....	27
3.4.3	Vybrané nemoci prasat	28
3.4.4	Plemena prasat	29
3.5	Certifikace.....	31
3.6	Ústřední evidence	31
3.6.1	Registrace provozovny	31
3.6.2	Označování zvířat	32
3.7	Vybrané ekonomické termíny a ukazatele.....	32
3.8	Dotace.....	35
3.8.1	Jednotná platba za plochu	35
3.8.2	Jednotná platba na plochu	35
3.8.3	Mladý zemědělec	36
3.8.4	Platby na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí.....	36

3.9	Vybrané manažersko-marketingové analýzy.....	37
3.9.1	PESTLE analýza	37
3.9.2	Porterova analýza pěti sil.....	37
3.9.3	SWOT analýza	38
4	Analytická část práce.....	39
4.1	Chov skotu v modelové farmě	39
4.2	Chov brojlerů v modelové farmě	39
4.3	Chov prasat v modelové farmě	40
4.4	Finanční plán.....	41
4.4.1	Počáteční výdaje začínajícího chovatele	41
4.4.2	Počáteční výdaje na dlouhodobý hmotný majetek.....	41
4.4.3	Provozní výdaje na jeden rok	47
4.5	Dlouhodobé financování podniku	50
4.5.1	Investiční dotace	50
4.5.2	Vlastní zdroje financování	50
4.5.3	Úvěry	51
4.6	Provozní financování.....	52
4.7	Běžné roční příjmy	52
4.8	Cash flow	54
4.9	Výpočet hodnoty výdajů na 1 Kč příjmů	57
4.10	Doba návratnosti dlouhodobých výdajů	57
4.11	Finanční situace podniku po splacení dlouhodobých závazků	59
4.12	Analýza prostředí	59
4.12.1	PESTLE analýza	59
4.12.2	Porterova analýza pěti sil.....	61
4.12.3	SWOT analýza	62
5	Zhodnocení výsledků a doporučení.....	64
6	Závěr	65
7	Seznam použitých zdrojů	67
8	Přílohy	72

Seznam tabulek

Tabulka 1: Recept na výrobu 100 kg krmiva pro masné brojlerky	39
Tabulka 2: Recept na výrobu 100 kg krmiva pro prasata.....	40
Tabulka 3: Počáteční výdaje na techniku v Kč	42
Tabulka 4: Dlouhodobý majetek v Kč.....	43
Tabulka 5: Stavby v Kč	43
Tabulka 6: Počáteční výdaje zvířata v Kč	44
Tabulka 7: Jednotlivé výdaje na 1800 m elektrického ohradníku pro skot v Kč	45
Tabulka 8: Jednotlivé výdaje na výběh masných brojlerů v Kč	45
Tabulka 9: Jednotlivé výdaje na 400 m elektrického ohradníku pro prasata v Kč	46
Tabulka 10: Provozní výdaje na jeden rok v Kč	48
Tabulka 11: Mimořádné výdaje v Kč	50
Tabulka 12: Zkrácená verze splátkového kalendáře k 1.1. daného roku + poslední splátka	51
Tabulka 13: Vyplacené nárokové dotace pro daný zemědělský podnik v Kč	52
Tabulka 14: Cena hospodářských zvířat v Kč	53
Tabulka 15: Vývoj cash flow v prvních 10 letech v Kč	54
Tabulka 16: Vývoj cash flow v optimistické variantě v Kč	56
Tabulka 17: Vývoj cash flow v pesimistické variantě	56
Tabulka 18: Plán hodnot výdajů na 1 Kč příjmů	57
Tabulka 19: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v realistické variantě.....	57
Tabulka 20: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v pesimistické variantě	58
Tabulka 21: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v optimistické variantě	58

Seznam grafů

Graf 1: Zjednodušené schéma provozních výdajů	49
Graf 2: Vývoj ročního cashflow.....	55
Graf 3: Vývoj měsíčního cashflow.....	55

1 Úvod

Podnikání v zemědělském sektoru, konkrétně v chovu zvířat, představuje pro spoustu lidí nerentabilní činnost, ve které je nutné pro získání finančních prostředků vynaložit vysoké úsilí. Toto mínění je následkem snižování počtu zemědělských subjektů, jejichž počet se od roku 2000 snížil u chovu drůbeže dle Menclové (2021) o 81,9 % a dále také u chovu prasat o 72,2 %.

K výběru tohoto téma dospěl autor na základě úzké vazby na zemědělskou činnost, která se ho dotýká od útlého věku, neboť od dětství pomáhá svému otci, který je zemědělským soukromníkem. Dalším impulsem pro výběr tohoto téma je rozšíření bakalářské práce, ve které byla modelována farma specializující se pouze na chov masného skotu, neboť si je autor vědom výhodnosti diverzifikace výroby pro snížení rizik spojené s možným snížením zisku z prodeje jedné skupiny chovaných zvířat.

Dalším impulsem pro opětovné studium tohoto téma je změna podmínek dotace „Zahájení činnosti mladého zemědělce“, v rámci které žadatel nezískává tuto investiční dotaci rozdělenou do 3 splátek, nýbrž dotaci získává při zahájení činnosti, když žadatel potřebuje největší množství finančních prostředků.

Diplomová práce je sestavena jako pomocný prostředek pro začínající chovatele vybraných hospodářských zvířat, nicméně je důležité připomenout, že nejen podnikání, ale samotný chov zvířat není pro každého. Samotné podnikání sice vyžaduje určitou životní změnu, ale podnikání se zvířaty vyžaduje ochotu vzdát se i posledního zbytku volného času, přičemž je naprostě klíčové uvědomění, že hlavní úlohou zemědělce je péče o zvířata, nikoli používat zvířata jako nástroj svého prospěchu. Při přijetí této myšlenky se dále dostává zvířatům adekvátního zacházení, které se dále promítá na kvalitu jejich života, a ta pozitivně ovlivňuje kvalitu masa.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je vytvoření finančního plánu modelové farmy specializující se na chov skotu, prasat a masných brojlerů s následnou analýzou příjmové a výdajové stránky. Dílčím cílem je pomoc začínajícím malým a středním zemědělcům se zahájením činnosti a jejím provozem.

2.2 Metodika

Literární rešerše – studium odborné literatury a odborných článků (APPLEBY, Michael C.; MENCH, Joy A.; HUGHES, Barry O. Poultry behaviour and welfare; HERRMANN, H. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí; POPESKO, Boris; PAPADAKI, Šárka. Moderní metody řízení nákladů : jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení; PULKRÁBEK, Jan. Chov prasat. RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi)

Vytvoření modelu farmy specializující se na chov masného skotu prasat a masných brojlerů.
Predikce finančních toků dle aktuálních cen z roku 2023.

Použití vybraných nástrojů finanční analýzy pro zhodnocení budoucího chodu firmy.

Vzorce:

$$\text{Cashflow} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje} \quad [1]$$

$$\text{Kumulované Cashflow} = \text{CF minulého období} + \text{CF současného období}$$

[2]

$$\text{Podíl výdajů na 1 Kč příjmů} = \frac{\text{Výdaje}}{\text{Příjmy}} \quad [3]$$

$$\text{Měsíční splátka úvěru} = P \times \frac{r(1+r)^n}{(1+r)^n - 1} \quad [4]$$

P = výše jistiny

r = měsíční úroková sazba tj. roční úroková sazba dělená 12

n = doba úvěru v měsících

Spotřeba elektrické energie je vypočítána na základě vzorce:

$$E = P \times t \quad [5]$$

Kde:

E = spotřeba el. energie v kilowatthodinách

P = příkon spotřebiče v kilowattech, kW

t = doba provozu spotřebiče v hodinách, h.

$$Výdaj za spotřebu el. energie = E \times C \quad [6]$$

Kde:

E = spotřeba el. energie, kWh

C = cena elektrické energie v Kč za 1 kWh.

Cena elektrické energie z 7.11.2023 2,8857 Kč/1kWh (kurzy.cz).

$$\text{Výdaje na vodu} = (V_1 + V_2 + V_3) \times C \quad [7]$$

Kde:

V₁ = průměrná spotřeba vody 1 kusu skotu, m³

V₂ = průměrná spotřeba vody 1 kusu prasete, m³

V₃ = průměrná spotřeba 1 kusu masného brojlera, m³; C = cena za 1 m³ vody

C = cena vody

Průměrná cena 1 m³ vody 97, 53 Kč/m³ (Zakra 2022)

$$\text{Cena služeb inseminátora} = C \times Q \quad [8]$$

Kde:

C = cena jedné inseminace

Q = počet inseminací

Cena jedné inseminace

350 Kč/ks (Jan Švácha s.r.o. 2023)

$$\text{Návratnost} = \frac{\text{chybějící část investice}}{\text{počet let} + \frac{\text{příjem dalšího roku v n + 1}}{}}$$
[9]

Potřeba financování cizími zdroji = (potřeba zdrojů pro financování dlouhodobého majetku + podíl provozních výdajů) – hodnota vlastních zdrojů – přijatá investiční dotace

Pesimistická varianta byla vytvořena na základě snížení hodnot cash flow o 20 %, tj. $CF \times 0,8$; Optimistická varianta byla vytvořena zvýšením cash flow o 20 %, tj. $CF \times 1,2$.

Výše jedné splátky na traktor je spočtena na základě hodnotové nabídky PROFISTROJE.CZ s.r.o., aktuální k roku 2023. Dále výše ceny ostatní zemědělské techniky je získána od firmy A. PÖTTINGER, spol. s.r.o. pro rok 2023.

Cena na zhotovení ohrad a výběhů pro hospodářská zvířata je určena na základě aktuálních cen Forst Agro s.r.o. 2023.

Cena budov je určena na základě nabídky firmy REMEX CZ a.s. dle příloha 1.

Cena vstupů (krmiv) je určena na základě Zprávy o trhu obilovin, olejnín a krmiv Státního zemědělského intervenčního fondu z července roku 2023.¹

Cena balíků sena a slámy je určena na základě ceny zemědělských podnikatelů: Jan Prokop, Kamenný Újezd 2023 a Zdeněk Žďánský, Hodonín 2023.

Cena za službu lisování balíků sena je určena na základě ceny Miroslav Mareš, Chlumany 2023.

Výdaje na služby veterináře jsou vypočítány dle MVDr. Jiří Štrobl, Vadkov 20, Prachatice (obec Lhenice) 2023.

Příjmy byly zdaněny v rámci sazby daně z příjmu pro OSVČ ve výši 15 %.

Dotace čerpány dle SZIF na základě shodnosti obhospodařované plochy a množství hospodářských zvířat – Niedoba, Nýdek (2023); ponecháno ve výši fixní částky po celou plánovaných 10 let. Bylo přistoupeno dle zásady opatrnosti a nenadhodnocování dotačních příjmů vlivem inflace, která navíc není známa v řešeném časovém rámci.

Množství spotřeby pohonných hmot je určeno na základě konzultace s chovatelem Josefem Kaňákem, Budkov 2023, který je majitelem zemědělského podniku se shodným množstvím hospodářských zvířat.

---

¹ SZIF. ZPRÁVA O TRHU OBILOVIN, OLEJNÍN A KRMIV [online]. 2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F05%2F1693994024998.pdf

Výše pachtovného je v práci uvedena na základě vlastního šetření autorem v okresu Prachatice v roce 2023 na základě konzultací s místními zemědělci. Průměrná cena pachtovného je 3500 kč/ha půdy.

Cena živého skotu je převzata ze Zprávy o trhu hovězího a vepřového masa, kdy cena 1 kg 15měsíčního skotu se rovná 83,88 Kč a 1 kg jatečního prasete s hmotností 120 se rovná 49,30 Kč. (SZIF 2023).² Dále cena selete do 25 kg je vykalkulována za základě ceny za 1 kg selete v této hmotnosti ve výši 95 Kč/ kg (Statek Čížkovi 2023). Cena farmářského kuřete je vyčíslena na základě dolní meze ceny za produkt „farmářské kuře“ ve výši 150 Kč/kg (Farma Druhaz, spol. s.r.o 2023).

Autor diplomové práce se pro praktické nahlédnutí do problematiky chovu hospodářských zvířat aktivně zapojil do zemědělské činnosti v rodinném podniku, který chová malý vzorek popisovaných zvířat v rámci diplomové práce. Aktivně se podílel na líhnutí vlastní drůbeže, asistoval při porodech masného skotu a podílel se na výkrmu prasat a masných brojlerů spolu s přípravou krmiva pro tyto zvířata.

PESTLE analýza – analýza vnějšího prostředí, analýza faktorů a) Politických, b) Ekonomických, c) Sociálních, d) Technologických, e) Legislativních, f) Ekologických

Porterova analýza pěti sil – Analýza daného odvětví spojená s podnikáním; analýza a) Stávající konkurence, b) Potenciální konkurence, c) Dodavatelů, e) Kupujících, f) Substitutů produktu

SWOT – Analýza vnitřního a vnějšího prostředí. Jsou sledovány a) Silné stránky, b) Slabé stránky, c) Příležitosti, d) Hrozby

---

² SZIF. Zpráva o trhu hovězího a vepřového masa [online]. 2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F03%2F1676381660859.pdf

3 Teoretická východiska

3.1 Úloha chovu vybraných hospodářských zvířat

Význam chovu masného skotu, prasat a brojlerů spočívá v produkci masa, které je nedílnou součástí jídelníčku vzhledem k jeho důležitosti pro tělesný a mentální vývoj člověka. Právě ve vývoji člověka hrálo maso s nízkým obsahem intramuskulárního tuku zásadní roli pro rozvoj mozku, zlepšení schopnosti učení, většímu růstu svalů a imunitní odolnosti. Dle agrární komory ČR neexistuje studie, která by vyvracela význam masa v lidské výživě s tím, že množství zkonzumovaného masa sice lze částečně omezit a popřípadě nahradit například luštěninami, nicméně je pro zdraví člověka nevhodné maso naprosto omezit.³

Dalším významem chovu hospodářských zvířat je ten, že pro rozvoj venkova je důležité zakládání nových chovů na moderní bázi, neboť se nyní na českém venkově nachází mnoho opuštěných a zchátralých objektů. Takovéto původní budovy je potřeba rekonstruovat a dále využívat pro zemědělskou činnost.⁴

Poslední vybranou úlohou chovu hospodářských zvířat je agroturistika, která je vysoko podporovaná ministerstvem zemědělství ve formě několika dotačních programů, například „PRV 6.4.2 Podpora agroturistiky“. Tento druh turistiky nabízí aktivní odpočinek, relaxaci a poznání atmosféry venkova.⁵

3.2 Chov skotu

3.2.1 Technika a technologie chovu skotu

Technika – Pro výrobu sena pro skot je nutno v první řadě pořídit traktor, který bude mít dostatečný výkon pro použití další zemědělské techniky. Traktor je zemědělské motorové vozidlo opatřené koly nebo pásy. Vzadu v traktoru bývá tříbodové hydraulické

---

³ AGRÁRNÍ KOMORA ČR. O masu [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.zeru-maso.cz/o-masu>

⁴ PROFIPRESS. Venkov potřebuje pestrost [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://naschov.cz/venkov-potrebuje-pestrom/>

⁵ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Agroturistika [online]. 2017 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/portal/mze/venkov/prioritni-temata-site/agroturistika>

zařízení sloužící pro upnutí zemědělské techniky.⁶ Ke sklizni pícnin je nutné pořízení žacího stroje. Ve většině případů je možno se setkat s bubnovými nebo diskovými žacími stroji. Rozdíl mezi těmito druhy hraje pořizovací cena. Bubnový žací stroj lze pořídit za menší množství finančních prostředků, nicméně má větší příkon. Hlavní výhodou diskového žacího stroje je jeho menší příkon a větší pracovní záběr.⁷ Po seči pícnin je nutné její rozptýlení a frekventované obrácení. K tomu je potřeba použití obraceče, který rozprostře hmotu z rádků a ta může rovnoměrně vysychat. Pro správnou kvalitu sena je nutné zapaření přes noc. K tomuto účelu slouží shrnovač píce, který zároveň shrne hmotu do rádků, které jsou následně slisovány do balíků.⁸

Další technikou, která sice není potřeba pro samotnou výrobu sena, ale pro uskladnění je sběrací lis. Tyto lisy lze rozdělit do několika skupin podle typu balíku. Nejrozšířenější jsou velké hranaté a kulaté balíky. Méně jsou rozšířeny malé hranaté balíky, které mají hmotnost kolem 20–30 kg. Výhodou těchto balíků je jednoduchá ruční manipulace. Proto jsou tyto balíky vhodné pro nejmenší zájmové chovatele, kteří nedisponují výkonnou zemědělskou technikou. Nevýhoda těchto balíků je jejich cena, která je v poměru na množství slisovaného sena, popřípadě slámy, několikanásobně ekonomicky nevýhodnější. Hlavní výhodou lisovaných balíků oproti stohům, či skladování na půdách je zvýšení objemové hmotnosti baleného materiálu.⁹

Další možnou technikou pro výrobu krmení je balička senáže. V případě, že je lisem na balíky zabalena pouze zavadlá, nikoliv však suchá hmota, je nutné ji zabalit do PVC fólie pomocí baličky.¹⁰ Po zvadnutí, které trvá od 24 do 36 hodin, zabalení do fólie a zkvašení se jedná vlastně o druh siláže s obsahem sušiny vyšší, než 35 %.¹¹

Technologie – V případě venkovního chovu skotu je důležité vymezit státu jeho pole působnosti, aby byl zemědělec schopen manipulovat se stádem uvnitř ohrady. K tomuto

---

⁶ CELJAK, Ivo. PROFIPRESS. Traktory a jejich specifické využití [online]. 2011 [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/traktory-a-jejich-specificke-vyuziti/>

⁷ JAVOREK, Filip. Zemědělec: Odborný a stavovský týdeník [online]. 2011 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.zemedelec.cz/technologicke-linky-pro-sklizen-picnin/>

⁸ SKALICKÝ, Vladimír. Technika sklizně a konzervace pícnin. Mechanizace zemědělství [online]. 2005 [cit. 2023-08-27]. Dostupné z: <https://www.mechanizaceweb.cz/technika-sklizne-a-konzervace-picnin/>

⁹ NEUBAUER, Karel, et al. Stroje pro rostlinnou výrobu. Vyd. 1. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1989. 720 s. ISBN 80-209-0075-6.

¹⁰ TICHELMANN s.r.o. – Poradíme Vám s balením. Agropress.cz [online]. 2020 [cit. 2023-08-27]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/tichelmann-poradime-vam-s-balenim/>

¹¹ Zásady výroby senáže. Agropress.cz [online]. 2019 [cit. 2020-08-27]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/zasady-vyroby-senaze/>

účelu slouží naháněcí souprava, která má několik základních využití. Prvním z nich je rozdelení a zafixování jednotlivých kusů pro možnost veterinárního ošetření, vakcinace, či inseminace. Druhým z nich je odstavení zvířat od matek, která jsou prodána nejen jako zástav, ale i prodána jako jateční skot na jatka. Další nezbytnou technologií je ohrazení pastvin elektrickým ohradníkem, aby nedocházelo k úniku zvířat, která mohou způsobovat škody, či aby nedocházelo vniku divokých zvířat, popřípadě zvířat ostatních chovatelů do ohrady. Vzhledem k vysoké významnosti této technologie je nutné elektrický ohradník neustále kontrolovat a opravovat, neboť při správném stavu ohradníku může chovatel předejít nejen škodám mimo ohradu, ale i nemocem, kterými mohou být chovaná zvířata nakažena. Dále je nutná kontrola vodičů, kterých se nesmí dotýkat vegetace, neboť může pak docházet ke snížení efektivity elektrických impulsů v elektrickém ohradníku.¹² Před pořízením zvířat je nutné zohlednit, který druh elektrického ohradníku je pro chovatele efektivní. V praxi se používají dva druhy elektrických ohradníků. Prvním a častějším druhem je stálá ohrada zhotovena z dřevěných sloupů a jako vodič se používá pozinkovaný drát. Tento způsob zemědělec aplikuje, pokud počítá s tím, že stádo bude chovat pouze na jednom místě. Výhodou takového ohradníku je vysoká životnost méně náročná údržba. Druhým druhem je mobilní elektrický ohradník, který slouží k tomu, pokud chovatel dává přednost „kočovnému“ způsobu pasení vlastněných zvířat na všech svých pozemcích. Tento způsob je vysoce efektivní vzhledem ke spotřebě krmiva v období zimy, kdy se aplikuje výstavba takového ohradníku na loukách, kde zemědělec pícniny již sklidil a neplánuje na louce vyrábět další krmivo. Tento způsob chovu je však časově náročnější a přehánění dobytku může být v mnoha případech komplikovaný. Tato ohrada je zhotovena pomocí sklolaminátových tyček a jako vodič se používá ohradníkové lanko.¹³

3.2.2 Inseminace

Pro inseminaci je vhodné znát informace ohledně pohlavního cyklu skotu, který trvá v rozmezí 17-25 dní. Jako učebnicová hodnota se uvádí 21 dní. Délka říje (estrus) může trvat 6-36 hodin. Chovatel musí znát symptomy říje, aby samotný estrus mohl poznat. Samice je v říji, pokud je její aktivita zvýšená a odděluje se od stáda, často s ostatními plemenicemi.

---

¹² HUBERT, Hermann. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.

¹³ Ohradnik.cz [online]. [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <http://www.ohradnik.cz/content/8-technicke-informace>

Dále lze říci poznat sníženým příjemem krmiva, přítomností cervikálního hlenu, homosexualitou, kdy plemenice skáče na jiné, nebo očicháváním a olizováním. Neboť u krav dochází k ovulaci 12 hodin po říji, tak pokud chovatel zjistí říji u plemenice ráno, využije inseminace nejlépe večer a naopak.¹⁴

3.2.3 Vybrané nemoci skotu

Bovinní spongiformní encefalopatie – Tato nemoc často nazývána nemocí šílených krav je nevyléčitelnou nemocí skotu. Zvířata jsou nakažena kvůli podání vyššího množství masokostní moučky, ve které je vysoká složka bílkoviny prionu. Nemoc napadá nervový systém, tedy dochází k postupnému odumírání například mozkových buněk. Nejčastěji se tato nemoc vyskytuje u skotu mléčného typu, neboť priony mohou být součástí náhražek kravského mléka, které bylo podáváno telatům. Telata jsou tedy nejohroženější skupinou, z toho plyne, že majoritní část populace skotu se nakazila již jako telata průměrně do půl roku stáří. Inkubační doba je dlouhá a může se vyplhat až na 8 let. Léčba tohoto onemocnění není možná a postižená zvířata jsou posílána na jatky. Může se stát, že chovatel ani nepozná, že se mu v chovu BSE objevila, neboť příznaky nemoci jsou agrese a nezvladatelnost dospělých kusů. Taková zvířata jsou na jatky posílána i bez nemoci šílených krav.¹⁵

Slintavka a kulhavka – Toto vysoce nakažlivé virové onemocnění se v chovu projevuje snížením užitkovosti a úmrtností mladých zvířat sudokopytníků. Nelze však opomenout likvidaci celých chovů pro zamezení dalšího šíření ohniska nemoci. Největším problémem v samotné likvidaci viru je jeho vysoká odolnost, jelikož je zvyklý odolat i naprostému vyschnutí sekretů, ve kterých se nachází. Nejdéle může virus vydržet až půl roku v kejdě. Viru se lze zbavit použitím chlorových preparátů v koncentraci do 3 %, hydrogenperoxisíranu draselného nebo horkého roztoku hydroxidu sodného.¹⁶

¹⁴ Říje a vhodná doba k inseminaci u skotu. Agropress.cz [online]. AGROPRESS, 2020 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/rije-a-vhodna-doba-k-inseminaci-u-skotu/>

¹⁵ Bovinní spongiformní encefalopatie [online]. ZVEROLEKARKA.COM. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/nemoc-silenech-krav-bse/>

¹⁶ Slintavka a kulhavka [online]. ZVEROLEKARKA.COM. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/slintavka-a-kulhavka/>

Akutní zánět mléčné žlázy – Jedná se často o pouhým okem rozeznatelnou chorobu skotu. Projevuje se vodnatým mlékem, či mlékem s viditelnou složkou hnisu. V pozdějším stádiu nemoci může být tekutina mléku již zcela nepodobná. Dále se projevuje znatelným otokem postižené části vemene. Co se týče chování zvířat, tak z důvodu bolestí může docházet k odmítání kojení mláďat. V dalším stádiu může mít postižené zvíře horečky a může trpět nechutenstvím. Nemoc se léčí podáním antibiotik.¹⁷

Nehojící se pupek – Onemocnění postihující telata, kdy se kolem zasychající pupeční šňůry vytvoří otok s vtékajícím hnisem. Otok je nutno ošetřit a v krajním případě nasadit antibiotika.¹⁸

Chřipka – Projevuje se teplotou a výtokem z čumáku. Nutno léčit, neboť jedinec nedokáže smrkat a v krajním případě může dojít i k zápalu plic, který může znamenat pro skot celoživotní následky.¹⁸

Průjem – nemusí pro skot znamenat pouze dietní chybu, ale je možnost infekce v trávicím traktu. Pokud se jedná o infekci, tak veterinář předepíše příslušné medikamenty. Spolu s tímto onemocněním dochází k dehydrataci organismu a je vhodné zvíře napájet vhodnými rehydratačními roztoky.¹⁹

3.2.4 Vybraná plemena skotu

Aberdeen Angus – Jedná se o jedno z nejrozšířenějších plemen masného skotu. Bylo vyšlechtěno ve 40. letech 19. století, kdy byla založena první plemenná kniha. Předností tohoto masného plemene je vzhledem k menší velikosti telat snadné otelení. Další předností je genetická bezrohost. Barva tohoto plemene je černá a červená. Je vhodná do všech typů chovů vzhledem k jeho plodnosti, pastevním schopnostem, dlouhověkosti a odolnosti včetně nepříznivým klimatickým podmínkám. Jeho veliká rozšířenost také plyne z jeho vysoké známé kvalitě masa mezi spotřebiteli. Maso je vzhledem k jeho mramorování šťavnaté a křehké.²⁰

---

¹⁷ Akutní zánět mléčné žlázy [online]. ZVEROLEKARKA.COM. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/akutni-zanet-mlecne-zlazy/>

¹⁸ HUBERT, Hermann. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.

¹⁹ HUBERT, Hermann. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.

²⁰ OTRUBOVÁ, Marcela. AGROPRESS. Aberdeen angus [online]. 2023 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/aberdeen-angus-2/>

Belgické modrobílé plemeno – Toto belgické plemeno je nejvíce charakteristické svojí zmasilostí, z toho plyne, že chovné krávy mají užší porodní cesty než ostatní plemena. Z tohoto důvodu je toto plemeno teleno z 60–90 % císařským řezem. Z tohoto důvodu se některí chovatelé ubírají k preventivním císařským řezům a některé chovy aplikují císařský řez ve 100 % případů. Důležité je však podotknout, že samotné císařské řezy nemají vliv na následující život chovné krávy. V praxi se většinou aplikuje vyřazování krav po třech telatech z důvodu stále vysoké jateční užitkovosti.²¹

Blonde d'Aquitaine – Jedná se o francouzské plemeno vyšlechtěné v 50. letech 20. století dovozené na naše území v roce 1991. – U nás je toto bezrohé plemeno známé jako Plavé akvitánské. Je pro něj charakteristické plavé zbarvení od téměř bílé až po skoro hnědé. Plemeno je neobvyčejně vysoké, dospělý býk bývá vysoký kolem 160 cm a má hmotnost kolem 1300 kg. Maso je velice kvalitní a libové s téměř žádným zbytečným lojem.²³²²

Galloway – Jedná se o bezrohé plemeno masného skotu pocházejícího z jihozápadního Skotska. Toto plemeno je charakteristické svým malým vzrůstem a barvovou rozmanitostí. Základní barva je černá, či bílá s černými vnitřníky uší. Lze se však setkat i s jinými barevnými variantami, kterými jsou například žlutohnědá, stříbrohnědá nebo černá s bílým pruhem kolem hrudníku. I když maso tohoto plemene je velice chutné, je nevhodné do intenzivních chovů z důvodu dlouhého dospívání, pomalého růstu a menší hmotnosti. Nicméně vzhledem k jeho dlouhé charakteristické srsti je toto plemeno vhodné do chovů, které mají nepříznivé přírodní podmínky anebo do zájmových chovů.²³

Gasconne – Jedná se o francouzské plemeno vyšlechtěné do extenzivních podmínek s tím, že jeho původní využití bylo určené ve francouzském lesnictví ke svozu dřeva. Díky jeho jemnému mramorování je ve Francii považováno za jedno z nejchutnějších. Jeho zbarvení je bílé až šedostříbrné s charakteristickými černými sliznicemi, které napomáhají

---

²¹ KLUB CHOVATELŮ PLEMENE BELGICKÉ MODROBÍLÉ. Belgické modrobílé plemeno [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <http://www.belgianblue.cz/index.php?page=page&kid=58>

²²HRTUŠOVÁ, Jana. AGROPRESS. Blonde d'Aquitaine [online]. 2021 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/blonde-daquitaine/>

²³ HUBERT, Hermann. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.

odolnosti vůči slunečnímu záření. Na naše území bylo dovezeno první stádo 15 jalovic v roce 1994.²⁴

Hereford – Toto plemeno masného skotu, vyšlechtěné v Anglii na hrabství Herefordshire, je jedním z nejodolnějších, nejpřizpůsobivějších a nejstarších plemen. Na naše území do tehdejší ČSSR bylo dovezeno z Kanady v roce 1974. Vzhledem k neinformovanosti tehdejších zemědělců docházelo k chaotické plemenitbě, takže optimální plemenný standard s plemenným cílem byl aplikován až v 90. letech 20. století. Jeho srst je hnědá s typickými bílými skvrnami v oblasti hlavy, hřbetu a břichu.²⁵

Highland – Toto plemeno, často nazývané skotský náhorní skot, je jedno z nejstarších plemen. Jako jedno z mála není ovlivněno šlechtěním a zachovalo si tak většinu původních instinktů. Nejvíce typickými znaky jsou pro tento skot dlouhá srst a dlouhé rohy, které zvířatům rostou celý život. Z tohoto důvodu mohou mít tyto rohy rozpětí až 2 metry. Jedná se o plemeno nevhodné do intenzivních chovů, neboť je určeno do extrémních podmínek, kde není potřeba asistence člověka. Porody bývají bezproblémové. Telata se rodí s dlouhou srstí pro lepší překonání mrazů.²⁶

Charolais – Jedná se o původně Francouzské plemeno, kde je také nejrozšířenějším. Plemeno je určené k velice intenzivnímu výkrmu s tím, že dospělý býk může mít hmotnost kolem 1,5 tuny. Z důvodu vysokého osvalení, a tedy užších porodních cest s větší velikostí telat může u tohoto plemene docházet k obtížnějším porodům. Proto je důležité toto intenzivní plemeno vykrmovat adekvátně, aby chovatel co možná nejvíce minimalizoval rizika spojená s komplikovanými porody.²⁷

Limousine – Velice zmasilé plemeno dosahující vysoké škály jatečních kategorií. Od ostatních masných plemen se odlišuje svojí temperamentností, takže je v chovech potřebné odborné zacházení. V případě problémů se zvířaty tohoto plemene je problém spíše na straně méně kvalifikovaných chovatelů. Toto plemeno vyniká svojí dlouhověkostí a výborným telením. Dále tento skot vyniká výbornou plodností, kdy jsou v chovech často

---

²⁴ OTRUBOVÁ, Marcela. AGROPRESS. Gasconne [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/gasconne-2/>

²⁵ OTRUBOVÁ, Marcela a Lucie RYSOVÁ. AGROPRESS. Hereford [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/hereford-2/>

²⁶ AGROPRESS. Skotský náhorní skot [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/skotsky-nahorni-skot/>

²⁷ HUBERT, Hermann. Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.

kusy, které mají i 14 telat za život. Barva tohoto skotu je tmavě červená až plavá se světlým zbarvením kolem očí.

Masný simentál – Jedná se o původně švýcarské plemeno s původním kombinovaným zaměřením. Toto plemeno je pro českou plemenitbu velice zásadní neboť je třetím nejrozšířenějším masným plemenem u nás. Jeho přednostmi je vysoká nenáročnost, dobré mateřské schopnosti a přirozená bezrohost. Zbarvení toho plemene je červenostrakaté s bílou hlavou, kdy červená barva je v odstínu žemlové.²⁸

Piemontese – Jedná se o italské plemeno středního tělesného rámce, kdy je u tohoto plemene požadována jemná kůže a kostra s výrazným osvalením. Výhodou plemene piemontese je vysoká nenáročnost s vynikající pasteveckou schopností. Důležitou vyžadovanou vlastností je i vynikající schopnost spojená s jednoduchým telením. V České republice není toto plemeno zatím velice rozšířené, neboť se na našem území chová pouze přibližných 400 plemenic.²⁹

Salers – Toto francouzské plemeno, které je vyšlechtěné pro chov v drsných podmírkách se vyznačuje svojí červenou a středně dlouhou srstí, jejíž délka se mění v průběhu roku v reakci na počasí. Plemeno je přirozeně rohaté. Jeho chov je na území České republiky vhodný v oblasti jižních Čech a Šumavy. Co se týká povahy, tak je toto plemeno velice klidné, což pomáhá jeho snadné manipulaci. Zároveň toto plemeno vyniká vynikajícími mateřskými vlastnostmi.³⁰

3.3 Chov masných brojlerů

Cílem produkce masných brojlerů je vyprodukování kvalitního masa za co nejkratší dobu spolu s dodržením veškerých podmínek, které zajišťují kuřatům kvalitní život a nezamezuje jeho vývoji. Při zaměření na ekonomické a obchodní otázky, tak samotný chov masné drůbeže určuje stále zvyšující se poptávka po kvalitním kuřecím mase produkoványm podniky, které nezanedbávají kvalitu života hospodářských zvířat.³¹

²⁸ ČESKÉ HOVĚZÍ. Masný simentál [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.ceske-hovezi.cz/plemeno/simental/>

²⁹ ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ MASNÉHO SKOTU. Piemontese [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.hovezimaso.cz/detail/plemeno/P>

³⁰ HRTÚSOVÁ, Jana. AGROPRESS. Salers [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/salers/>

³¹ AVIAGEN. Technologický postup ro výkrm brojlerů ROSS [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: https://ru.aviagen.com/assets/Tech_Center/BB_Foreign_Language_Docs/Czech_TechDocs/Ross-BroilerHandbook2018-CZ.pdf

3.3.1 Potřebné vybavení pro chov masných brojlerů

Pro možná co největší užitkovost chovu masné drůbeže je naprosto nutné zajistit haly pro chov. Je zde ale naprosto nutné separovat rodičovské hejno od hejna, které je vykrmeno a určeno na porážku, či k velkoobchodnímu živému prodeji menším zemědělcům. Další klíčovou věcí je zajištění kvalitního krmiva, které je by si měl každý podnik vyrábět sám z několika důvodů: Vlastní krmivo lze předem považovat za kvalitní, dále pak živočišná výroba podniku si je jista správným procentuálním zastoupením složek ve finálním stavu krmných směsí. Nemalým důvodem je redukce marží meziproduktů a možnost prodeje vlastního krmiva dalším zemědělcům. Pro výrobu krmiva je tedy optimální zajistit peletovací lis na krmivo, který je schopen vyrobit co největší množství krmiva (kg) za hodinu. Již namíchanou krmnou směs je optimální peletovat, neboť chovatel zajistí rovnoměrný přísun živin a minerálů pro maximální užitkovost chovaných zvířat. Pro zajištění dalších potřeb je nutné zajistit nepřetržitý přístup k čisté vodě a zajištění podestýlky, která je obměňovaná v pravidelných intervalech pro zamezení přenosu nemocí či zamezení kontaminace krmiva exkrementy, které mohou být i pro zvířata agresivní.³²

3.3.2 Řízení výkrmu masných kuřat

Nejdůležitějším principem chovu je způsob „vše dovnitř/vše ven“ pro zamezení rozdílnosti velikosti jednotlivých zvířat. Na základě tohoto principu je možné i na základě velikosti vyřadit z chovu kusy, které neodpovídají žádoucích přírůstků. Kdyby nebyl tento princip dodržen, mohlo by se stát, že by se snížila efektivnost vakcinace, čištění a celkové užitkovosti. Během celého procesu chovu masných brojlerových kuřat je nutné pravidelně čistit a dezinfikovat nejen veškeré prostory, ale i veškeré vybavení.³³

3.3.3 Krmení a napájení

Samotným cílem při krmení a napájení brojlerů je dosáhnutí maximální užitkovosti pomocí nevhodnějších krmných a výživových programů, které zajišťují vhodné krmné a napájecí systémy. Nutno zmínit, že krmivo je nejnákladnější položkou nákladů na produkci

³² VFU BRNO. Způsoby chovu kura domácího [online]. [cit. 2023-10-21]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/zpusoby%20chovu-drubez.html>

³³ AVIAGEN. Technologický postup ro výkrm brojlerů ROSS [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: https://ru.aviagen.com/assets/Tech_Center/BB_Foreign_Language_Docs/Czech_TechDocs/Ross-BroilerHandbook2018-CZ.pdf

kuřecího masa a musí být tedy co nejpečlivěji sestaveno pomocí optimalizování složek zastoupených v krmné směsi. Nelze také z důvodu vysoké nákladovosti zanedbat kvalitní uskladnění jak krmných směsí, tak i meziproduktů sloužících k jejich výrobě.³⁴

Samotná optimalizace složek krmné směsi není prakticky nikdy konečná, neboť ať už výživáři, tak i manažeři musejí vzájemnou kooperací dosáhnout co největšího množství nutných živit k růstu za co možná nejmenší cenu. S tím vším tedy souvisí analýza přírůstků spolu s průzkumem trhu meziproduktů. Složky krmných směsí pro masná kuřata obsahují pšenici, kukuřici, sójový extrahovaný šrot, slunečnicový šrot, řepkový šrot, oleje a tuky, vápenec fosfát, sůl, soda bikarbona; minerály a vitamíny; enzymy a látky vázající mykotoxiny. Nejdůležitější složkou v krmení je dostatek bílkovin, které jsou z největší části obsaženy v obilovinách a sóje. Tyto Bílkoviny jsou trávením rozkládány na aminokyseliny, které jsou dále přeměňovány na tělesné bílkoviny, které jsou rozhodující pro maximální stavbu tělesného svalstva.³⁵

Krmiva:

BR1 – Jedná se o kompletní krmivo pro výkrm brojlerů do 3 týdne. Toto konkrétní krmivo by mělo obsahovat 22,0 % hrubého proteinu, 3,6 % hrubé vlákniny, 3,0 % hrubých olejů a tuků, 15,0 % hrubého popela, 0,82 % vápníku, 0,60 % fosforu, 0,14 % sodíku, 1,24 % Lysinu a 0,55 % methioninu.³⁶

BR2 – Toto krmivo se používá pro výkrm kuřat brojlerů 2. fáze od 3 do 4 týdnů stáří. Krmivo obsahuje 21,22 % hrubého proteinu, 3,54 % hrubé vlákniny, 5,54 % hrubých olejů a tuků, 5,18 % hrubého popela, 0,68 % vápníku, 0,57 % fosforu, 0,17 % sodíku, 1,28 % lysinu a 0,54 methioninu³⁷

BR3 – Jedná se o Kompletní krmivo pro výkrm brojlerových kuřat ve 3. fázi – tedy v poslední fázi výkrmu. Krmivo v poslední fázi chovu by mělo obsahovat 18,3 % hrubého

---

³⁴ BROUČEK, Jan. Technologie a technika chovu drůbeže při splnění podmínek welfare: certifikovaná metodika. V Českých Budějovicích: Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2011. ISBN isbn978-80-7394-337-0.

³⁵ AVIAGEN. Technologický postup ro výkrm brojlerů ROSS [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: https://ru.aviagen.com/assets/Tech_Center/BB_Foreign_Language_Docs/Czech_TechDocs/Ross-BroilerHandbook2018-CZ.pdf

³⁶ BR1 [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.prodej-slunecnice.cz/br1-sypka-smes-pro-brojcery-25-kg>

³⁷ Krmná směs brojler BR2 [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agrotree.cz/vitaminy-a-mineraly-pro-drubez/krmna-smes-brojler-br2-25-kg>

proteinu, 3 % hrubé vlákniny, 6,7 % hrubých olejů a tuků, 5,1 % hrubého popela, 0,76 % vápníku, 0,63 % fosforu, 0,17 % sodíku, 0,89 % lysinu a 0,28 % methioninu.³⁸

3.3.4 Ustájení a prostředí

Nejdůležitější věcí, co se týče prostředí, ve kterém žijí masní brojleři, je ventilace, která udržuje nejen dostatek čerstvého vzduchu, ale i regulaci teploty v prostorách chovu. Takové množství živých zvířat v uzavřeném prostoru vylučuje veliké množství tepla a vlhkosti, kterou je nutné ventilovat pro zajištění maximálního pohodlí chovaných zvířat.³⁹

Vzduch – Během chovu může chovatel narazit na veliké množství problémů, co se týče vzduchu. Největším problémem je možná kontaminace vzduchu. Nejčastější látky zapříčinující kontaminaci vzduchu jsou amoniak, oxid uhličitý, oxid uhelnatý, prach a přebytečné vodní páry. Vysoké množství amonia lze rozpoznat jednoduše podle zápachu. Může způsobit poškození povrchu plic, tedy dochází ke zvýšení náchylnosti k respiračním nemocem. Při opravdu vysoké koncentraci amonia může dojít ke snížení rychlosti růstu kuřat. Při vysoké koncentraci oxidu uhličitého ve vzduchu může způsobit edémovu chorobu, která má za následek opravdu vysoké ekonomické dopady z důvodu velikého úhybu zvířat. Nemoc se projevuje zaostáváním jedince v růstu, má bledý a zakrslý hřebínek a zvětšené břicho. V poslední fázi dochází k úhybu z důvodu ztíženého dýchání.⁴⁰ Pokud je ve vzduchu vysoce koncentrován oxid uhelnatý, tak ve vysoké míře ovlivňuje zdraví kuřat. V konečné fázi při abnormálním převýšení je smrtelný jako pro většinu živočichů. Při vysoké koncentraci prachu dochází k nevratnému poškození dýchacího ústrojí, které zapříčinuje vyšší náchylnost k chorobám. Prach obecně nemá ideální koncentraci a je nutné ho udržet na minimu. Nejsložitější měření koncentrace ve vzduchu je vlhkost, která se v ideálních podmírkách mění v průběhu chovu.⁴¹

Voda – Jelikož 2,3 kilové kuře spotřebuje za život zhruba 6,3 litrů vody, je nutné zajistit dostatečné množství vody pro jejich vývoj. Příjem vody se zajišťuje pomocí

³⁸ Krmná směs brojler BR3 [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agrotree.cz/krmiva-a-krmne-smesni-pro-drubez/krmna-smes-brojler-br2-25-kg>

³⁹ AGE S.R.O. Ventilace v halách pro drůbež [online]. [cit. 2023-10-21]. Dostupné z: <https://www.age.cz/haly-pro-chov-drubeze-na-miru>

⁴⁰ KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. Drůbež - Neinfekční choroby [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/neinf.choroby.drubez.html>

⁴¹ BROUČEK, Jan. Technologie a technika chovu drůbeže při splnění podmínek welfare: certifikovaná metodika. V Českých Budějovicích: Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2011. ISBN 978-80-7394-337-0.

příslušných napájecích systémů, které dokážou naplnit potřeby každého jedince. Teplota vody musí být v intervalu od 18 do 21 °C.⁴¹

Teplota – Teplota v halách je regulována pomocí ventilačních systémů. Nejdůležitější věcí je zajistit dostatečnou ventilaci v období léta z důvodu vysoké teploty, neboť by se mohlo stát, že by mohla narůst do nadměrných hodnot. Celkově špatná úroveň, či optimalizace ventilace bývá celosvětově nejčastější a největší chybou chovatelů masných brojlerových kuřat.⁴²

Vytápění – vytápění je další důležitou položkou co se týče pohody zvířat. Vytápění bývá zajištěno pomocí přímotopů s uzavřeným spalováním. Tato moderní technologie zajišťuje to, že haly nejsou, tak jak to bylo v minulosti, zatěžovány kouřem a plyнем. Veškeré nežádoucí látky jsou odváděny ven a brojleři nejsou tak vystavováni například vysoce nežádoucímu prachu a zplodinám.⁴³

3.3.5 Sledování hmotnosti

Brojlerová kuřata mají předepsané tabulkové hmotnosti a každý chovatel by měl denně monitorovat hmotnost vybraných kusů. Tyto tabulky jsou předepsány od prvního do dvacátého šestého dnu od začátku výkrmu. V prvním týdnu života se pohybuje denní přírůstek mezi 10 a 20 gramy za týden, ve druhém týdnu života se pohybuje denní přírůstek mezi 30 a 50 gramy. Ve třetím týdnu kuřata denně získávají v průměru od 60 do 100 gramů. Veškeré hodnoty denních přírůstků jsou vyjádřeny (viz příloha 32)⁴⁴

3.3.6 Úkony před porážkou kuřat

Nejdůležitější věcí, která je nutná zajistit před odchytom kuřat je časová organizace vyskladnění, neboť je potřebné dodržovat veškeré časové intervaly pro zamezení nežádoucího úbytku tělesné hmotnosti, a tudíž ekonomickým ztrátám ovlivňujících zisk.

Před porážkou je nutné zajistit kuřatům 23 hodin světla za den pro zajištění větší klidnosti. Spolu s tím je nutné 8-12 hodin před porážkou odebrat kuřatům krmivo pro vyprázdnění trávicího traktu pro zajištění maximální eliminace kontaminace trusem

---

⁴² PROFIPRESS. Minimální ventilace pro brojlerky [online]. 2002 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://naschov.cz/minimalni-ventilace-pro-brojlerky/>

⁴³ SLEPIČÁŘ.CZ. I krátký život brojlera má svá pravidla [online]. 2019 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.slepicar.cz/blog/594-i-kratky-zivot-brojlera-ma-sva-pravidla.html>

⁴⁴ Tabulka hmotnosti brojlerů ve dne, pokyny pro výpočet přírůstku hmotnosti [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/soderzhanie/ves-brojlerov-po-dnyam-tablitsa.html>

jak během přepravy, tak během úkonů ve zpracovatelském závodě. Je pro chovatele nutné dodržet 8-12hodinový interval, neboť při delším vyprazdňování by došlo ke zbytečnému poklesu živé hmotnosti (0,25-0,4% hmotnosti za hodinu) a tedy zbytečným ekonomickým ztrátám. Během vyprazdňování je důležité ponechat krmítka v předchozím stavu, protože to má psychologický efekt proti požírání podestýlky, což by mělo negativní dopad na vyprazdňování trávicího traktu a zamezení další kontaminace trusem. Během tohoto úkonu musí být přítomná voda, neboť ta dopomáhá vyprazdňování a zároveň zabraňuje nežádoucí dehydrataci organismu.⁴⁵

3.3.7 Technologie haly pro výkrm masných brojlerů

Nejrychlejším a nejoptimálnějším řešením je výstavba nové haly postavené přímo na míru od firem, které kromě výstavby samotné montované haly zajišťují i veškeré vybavení a servis. Pokud by se podnikatel nevydal touto cestou a všechny tyto záležitosti rozdělil mezi více firem, mohlo by dojít sice k ušetření určitých finančních prostředků, o které by však byla navýšená následná komunikace mezi firmami. Samotný rozměr haly lze určit na základě přání zemědělce. Nejčastější rozhodující rozměr je délka haly, který se standardně pohybuje v 4,5 m násobcích. Od této délky se následně odvíjí cena nové haly. Střechy montovaných hal jsou nejčastěji opatřeny trapézovými střešními plechy nebo střešními panely. Jako materiál stěn jsou použity izolované sendvičové PIR panely. Další součástí těchto hal jsou ventilační technologie, do kterých jsou řazeny řídící jednotky ventilace, ventilační klapky, velkoprůměrové ventilátory, ventilační komíny, ale i určitá uživatelská nadstavba, která slouží k neustálému monitorování ventilace. Dalším prvkem, souvisejícím s ventilací jsou čističky vzduchu, které se používají nejen v chovech drůbeže, ale i v chovech prasat. Většina špičkových čističek vzduchu je schopna snížit emise, konkrétně amoniak, prach a zápach, až o 85 %.⁴⁶

Posledním prvkem montovaných certifikovaných hal jsou automatické krmné systémy zajišťující optimální dávky krmiva pro chovaná zvířata. Kromě tohoto požadavku je díky automatizaci možné investovat svůj čas do jiných úkonů, než je krmení. Nejlepším systémem je dle AGE s.r.o (2021) MiniMax. Jedná se o krmící systém zajišťující krmení

⁴⁵ AVIAGEN. Technologický postup ro výkrm brojlerů ROSS [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: https://ru.aviagen.com/assets/Tech_Center/BB_Foreign_Language_Docs/Czech_TechDocs/Ross-BroilerHandbook2018-CZ.pdf

⁴⁶ AGE S.R.O. Prvky ventilačního systému stájí [online]. [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.age.cz/prvky-ventilaciho-systemu-staji>

kuřatům od prvního dne. Kuřata mají díky tomuto systému nejlepší 360° přístup ke krmivu. Krmítka tohoto typu jsou vyrobena z odolného plastu, který odolává všem běžně používaným čistícím prostředkům.⁴⁷

3.3.8 Vybraná plemena brojlerů

ROSS 308- Jedná se o robustní plemeno s poměrně vysokou rychlostí růstu. Jako ostatní plemena masných brojlerů disponuje vysokou konverzí krmiva a masnou výtěžností.⁴⁸ Mladá kuřata získávají mezi 55-66 gramy živé hmotnosti za den. Mají krátkou postavu a dobře vyvinutou svalovou hmotu.⁴⁹

COBB 500 – Jedná se o německé brojlerové plemeno, které dosahuje při správné konverzi krmiva skvělých výsledků. Při optimálním systémem krmení a světelným programem jsou kuřata schopny mít při rychlém výkrmu po 35 dnech 2061 g jateční hmotnosti a při dlouhém výkrmu po 45 dnech 3177 g živé hmotnosti.⁵⁰

ROSS 708 - Jedná se o vylepšeného hybrida plemene ROSS 308. Po 40 dnech výkrmu mírají od 2450 do 3000 gramů. Vzhledem k rychlosti výkrmu mají nažloutlé maso a kůži, takže při přípravě jejich maso mírně zbledne.⁵¹

Brojler 61 – Toto plemeno vyniká ve vysoké životaschopnosti vylíhnutých kuřat, takže v raném věku dochází k minimálnímu úhynu. Ve věku zhruba 45 dnů mají přibližně 1800 gramů živé hmotnosti.⁵²

Hybro – Toto plemeno dosahuje ve 45 dnech přibližných 1870 gramů živé hmotnosti. Jedinci mají nažloutlou kůži, vyšší množství kožního tuku a silné bílé peří. Dospělé nosnice produkují asi 155 vajec ročně.⁵³

---

⁴⁷ PROFIPRESS. Špičková rekonstrukce haly firmou AGE s.r.o. pro výkrm brojlerů pomohla k lepším výsledkům [online]. 2020 [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/rekonstrukce-haly-firmou-age-s-r-o-pro-vykrm-brojleru-pomohla-k-lepsim-vysledkum/>

⁴⁸ LÍHEŇ DRŮBEŽE – MILOTICE U KYJOVA. Brojler ROSS 308 [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.lihenkurat.cz/kurata/brojler-ross-308/>

⁴⁹ Popisy 11 nejlepších plemen brojlerů pro domácí chov [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/porody/brojlerov.html>

⁵⁰ SKALKA, Lubor. COBB 500 BROJLER. Cobb Germany [online]. 2011 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: https://www.schromfarms.cz/wp-content/uploads/2018/08/cobb_500_Broiler_2011.pdf

⁵¹ Popisy 11 nejlepších plemen brojlerů pro domácí chov [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/porody/brojlerov.html>

⁵² Popisy 11 nejlepších plemen brojlerů pro domácí chov [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/porody/brojlerov.html>

⁵³ Barbour, E.K., Hamadeh, S. & Hilan, C. Comparison of performance and mortality in the Hybro Normal and Hybro Giant meat poultry breeders and their offspring. Veterinary Research Communications 20, 1–7 (1996). <https://doi.org/10.1007/BF00346568>

Hubbard F-15 – Toto původně francouzské plemeno vyniká ve své všeestrannosti. Dosahuje totiž jak vynikajících výsledků, co se týče masných výrobků, tak vynikající snáškou vajec. Toto plemeno si dokáže zvyknout na jakýkoliv terén a podmínky. Po 40 dnech mají přibližně 2 kilogramy živé hmotnosti.⁵⁴

3.3.9 Vybrané nemoci kura domácího

Kokcidióza kura domácího – Kokcidióza je nejrozšířenějším střevním onemocněním postihujícím mladou drůbež. Tato nemoc není přenosná na člověka, ale pro chovy kura domácího může mít až katastrofální důsledky. Obecně vzato u mladé drůbeže způsobuje úhyn, mladé kuřice, které nemoc prodělají mohou v budoucnu mít menší snášku. Nemoc pro brojlerová kuřata znamená snížení intenzity růstu. Tyto problémy způsobují nedozírné ekonomické ztráty. Nemoc se projevuje v mezi třetím a sedmým týdnem věku. Nemoc se projevuje nejen výše zmíněnou intenzitou snížení růstu, se kterou je spojeno nechutenství a nucenou žízní, ale i vizuálně rozeznatelným načepýřeným peřím. S těmito znaky si lze všimnout průjmu s viditelnou příměsí krve.⁵⁵

Toto onemocnění lze léčit přimícháním antikokcidik do krmiva, či vody. Nicméně nejúčinnější je přimíchání léčiv do vody, neboť postižená zvířata většinou krmivo vůbec nekonzumují a u vody je vyšší šance aplikace. Může se však stát, že některá postižená zvířata nebudou vodu přijímat vůbec. V tomto případě jsou tyto kusy odsouzeny k úhynu.⁵⁶

Proti této nemoci existuje prevence ve formě vakcinace do vody v ranném věku. Masným brojlerům jsou léčiva přimíchávána do krmiva po celou dobu výkrmu, kromě posledních dnů intenzivního výkrmu, neboť antikokcidika mají ochranou lhůtu. Nelze však opomenout nejdůležitější prvek prevence, kterým je udržování prostorů chovu v co největší míře čistoty.⁵⁵

Markova choroba – Jedná se o vysoce nakažlivé drůbeží, na člověka nepřenositelné, onemocnění postihující především kura domácího. Pro toto onemocnění je typický vznik nádorů, se kterými souvisí selhávání imunitního systému a nervové soustavy. Tato nemoc

⁵⁴ Brojlery Hubbard [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://cs.techexpertolux.com/domashnyaya-ptica/brojlery-hubbard.html>

⁵⁵ ZVEROLEKARKA.COM. Kokcidióza kura domácího [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/kokcidiota-kura-domaciho/>

⁵⁶ KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. Drůbež-Endoparazitózy [online]. [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/endoparazitozy-drubez.html>

se přenáší respiračně, tedy přenosem prachu nejčastěji z peří nakažených kusů. Léčba proti této nemoci neexistuje.⁵⁷

Ptačí chřipka – často zmiňovanou nemocí, která postihuje zejména hrabavou drůbež je ptačí chřipka. Tuto nemoc lze také nazývat morem drůbeže, pokud se dostaví fatální forma, tedy hromadné hynutí. Pokud chovatel zjistí formu ptačí chřipky ve svém chovu, tak tato skutečnost podléhá bezprostřednímu hlášení, protože je tato nemoc vysoce fatální nejen pro chovy drůbeže, protože se může v určitém případě stát, že se přenese například na jiná domácí zvířata (tj. prasata a králíky). Může se však také stát, že k přenosu dojde prostřednictvím myší, krys a potkanů. V neposledním případě může dojít k přímému přenosu kmenu H5N1 na člověka, pro kterého může být vysoce smrtelná. Další kmény H7N2, H7N3 a H7N7 mohou u člověka způsobit zánět spojivek a mutace H7N3, H7N7 a H7N9 způsobují u člověka klasickou formu chřipky. Léčba je možná antibiotiky, ale v praxi se tato forma téměř nevyužívá, upřednostňuje se likvidace ohniska nemoci kvůli zabránění další mutace viru.⁵⁸

3.4 Chov prasat

3.4.1 Ustájení prasat

V intenzivních chovech je nejčastější ustájení s podestýlkou a bez podestýlky. Ustájení s podestýlkou se doporučuje v menších chovech z důvodu nižších pořizovacích nákladů. Pokud se však bere ohled na úspory z rozsahu, tak je ekonomický výhodnější ve velkých chovech používat bez podestýlkové ustájení. V bezstelivovém režimu se používají celoroštové a poloroštové systémy. Tyto typy ustájení umožňují nepřetržitý odvod výkalů ustájených zvířat. Kromě ekonomických výhod je zde i veliká výhoda, co se týče podpory zdraví ustájených zvířat, kdy dochází k částečnému omezení podmínek pro nežádoucí respirační a gastrointestinální infekce. To vše ovšem za podmínek, že jsou správně dodržována hygienická pravidla. Nevýhodou roštového ustájení je spojeno s určitým rizikem otlaků, které postihují především prasnice. Pokud se také chovatel rozhodne pro roštové ustájení, nemůže dále použít stelivovou podestýlku (např. slámu). Samotný materiál těchto roštů bývá ve výkrmu nejčastěji ze železobetonu. V porodnách

⁵⁷ ZVEROLEKARKA.COM. Markova choroba [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/markova-choroba/>

⁵⁸ ZVEROLEKARKA.COM. Ptačí chřipka [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/markova-choroba/>

bývá materiál litinový, neboť nejlépe vodí teplo. Lze také litinu nahradit i plastem, který je díky univerzálnosti použitelný ve vše všech prostorách. Při výběru roštů musí chovatel zohlednit šířku mezer, která odpovídá stáří a velikosti chovaných zvířat.⁵⁹

3.4.2 Chov prasat podle pohlaví a stáří

Nejvyšší nároky na chovatele z pohledu technologie je chov prasnic, neboť si žádá různé typy ustájení a vybavení. Do porodních kotců jsou březí samice umisťovány přibližně týden před porodem. V porodním kotci musí být dostatečné množství prostoru pro sání prasnice narozenými selaty, a to až do doby kdy dojde k jejich odstavení a následné umístění do skupinových, či individuálních kotců. Porodní kotec je založen prakticky ve všech chovech na stejném principu. Selata jsou oddělena od matky přepážkou. Hlavním významem této překážky je nejen zamezení matce zalehnutí selat, ale i následné zjednodušení manipulace s mladými kusy chovatelem. Teplo v porodních kotcích je zajištěno pomocí vyhřívaných podložek. Dále je zde zajištěný separovaný přístup ke krmivu, tedy prasnice i selata mají vlastní napáječky na krmítka, neboť je žádoucí, aby si nově narozená zvířata zvykala na krmné směsi již od prvního dne, i když selata mají rozvinuté trávení až 2 měsíce po narození.⁶⁰

V ekologických chovech se můžeme setkat s absencí přepážky v porodních kotcích, které bývají vystlány podestýlkou. Zhruba po týdnu je prasnice se svými potomky vypuštěna mezi ostatní prasnice, kde žijí ve stejně skupině. Hlavním důvodem tohoto ustájení je pokus o eliminaci stresu z odstavení. Pro tento typ je ale nutné stejně stáří mladých selat a zároveň by měl být počet matek ve skupině v maximálním počtu 8 prasnic. Při vyšším množství ustájených zvířat by mohlo dojít k sání selat od jiných matek. Po odstavení prasnic od selat je zvykem přemístění do individuálního kotce, kde dojde k dalšímu zapuštění matky, která má nepřetržitý přísun krmiva. Je to z důvodu zamezení agresivního chování mezi dospělými zvířaty. Nicméně z pohledu welfare je tento způsob pro zvířata nepřirozený, takže by dospělé prasnice optimálně měly být součástí skupinového nejpřirozenějšího ustájení.

---

⁵⁹ KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. Prasata - Technologie ustájení [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/tech.ust.prasata.html?fbclid=IwAR3FEII9GgdsCnjBXeG_O29hCq6YrlutznOCTiOluiPQHsYKO8kNY513wNY

⁶⁰ ČECHOVÁ, Marie. Technologie a technika chovu prasnic [online]. [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.chovzvirat.cz/clanek/716-technologie-a-technika-chovu-prasnic/>

Proto vyhláška č. 2008/2004 Sb. udává maximální čas, po který mohou být prasnice v individuálních kotcích. Tento čas je stanoven na dobu maximálně 4 týdnů po zapuštění.⁶¹

Po zapuštění jsou dospělé samice přesunuty do společného chovu, který bývá průměrně v počtu 5-10 samic. V tomto případě je nejoptimálnější variantou, aby na sebe samice neviděly z důvodu předejetí agresivnímu chování agresivních gravidních prasnic.⁵⁸

Po odstavení se selata přesouvají do předvýkrmu, ve kterém se nachází optimálně zhruba 20 mladých zvířat. Při veliké skupině selat by mohlo dojít k narušení sociální stability a mohlo by docházet k častým soubojům. V praxi se ale ukázalo, že i skupina disponující i větším množstvím selat, než 50 kusů nevykazovala změny v chování, neboť vždy pronásledovaný jedinec se mohl skrýt ve velkém množství mladých zvířat. V této skupině bývají často až do vyskladnění, což je přibližně po 6 měsících života při živé hmotnosti 110 Kg.⁵⁹

3.4.3 Vybrané nemoci prasat

Klasický mor prasat – Jedná se o vysoce nakažlivé virové onemocnění doprovázené vysokou úmrtností. Jelikož nelze 100 % vymýtit nákazu z chovu, je nutná likvidace celého ohniska nákazy, což má vysoký vliv na obchod s vepřovým masem a jeho cenu. Pokud je potvrzen výskyt nemoci, je povinností hlásit skutečnost Evropské komisi a všem členským státům. V České republice byl poslední výskyt nemoci u domácího prasete v roce 1997, avšak například při odsunu na jatka je nutnost vyšetření vybraných náhodných kusů kanců a prasnic. Samotné vypořádání s nemoci je velice komplikované, jelikož preventivní vakcína sice existuje, ale je na půdě Evropské unie zakázána. Samotná choroba je nevyléčitelná a její příznaky jsou podobné ostatním chorobám, které prasata postihují. Největší podobnost lze vidět s africkým morem prasat, kde zvířata ale umírají rychleji než u klasického moru prasat.⁶²

Africký mor prasat – Toto virové onemocnění způsobuje stejně jako klasický mor prasat vysokou mortalitu v chovech, která dosahuje 100 %. Africké druhy prasat jsou vůči tomuto viru rezistentní, nicméně v roce 2007 došlo k zavlečení nemoci do Eurasie.

---

⁶¹ KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. Prasata - Technologie ustájení [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/tech.ust.prasata.html?fbclid=IwAR3FEII9GgdsCnjBXeG_O29hCq6YrlutznOCTiOluiPQHsYKO8kNY513wNY

⁶² ZVEROLEKARKA.COM. Klasický mor prasat [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/klasicky-mor-prasat/>

Poslední výskyt v našem území v živé populaci byl v první polovině roku 2018 s tím, že poslední uhynulé zvíře bylo nalezeno v roce 2022 na hranicích s Polskem. Jednalo se o divočáka. Tato nemoc není přenosná na žádná jiná zvířata ani na člověka.⁶³

Askaridóza prasat – Při tomto onemocnění jsou napadeny prasata škrkavky. Na rozdíl od předchozích onemocnění toto onemocnění nezpůsobuje přímý úhyn, ale způsobuje pokles rychlosti růstu, a tedy způsobuje ekonomické ztráty. Kromě zpomaleného růstu dochází v konečném zpracování na jatkách k likvidaci jater, která bývají při tomto parazitickém onemocnění znehodnocena. Přenos škrkavky na člověka je možný. Je i možný přenos na jiná zvířata, kdy nejčastěji se jedná o přenos na skot a na ovce, nicméně tito hostitelé nejsou finálním hostitelem pro konkrétní druh škrkavky, ale slouží pouze jako hostitel pro začátek vývoje. Samotné snížení rychlosti růstu způsobuje obývání parazita v oblasti tenkého střeva. Sice nedochází k porušení stěny střeva, ale škrkavky konzumují živiny, které se nemohou efektivně vstřebat. Tuto nemoc lze léčit použitím odčervovacích prostředků s následným zefektivněním hygieny v chovu, neboť bez správného zásahu dochází velice často k reinfekci.⁶⁴

3.4.4 Plemena prasat

Přeštické černostrakaté prase – Jedná se o původní české plemeno se vznikem v první polovině 18. století z oblasti Přešticka, Klatovska a Domažlicka. Toto plemeno vyniká svou odolností vůči stresu a přizpůsobivostí nepříznivým podmínkám. Výhodou chovu tohoto plemene jsou také jeho vynikající mateřské schopnosti. Z hlediska užitkovosti se jedná o masosádlné plemeno se středním tělesným rámcem. Z hlediska vzhledu je klapouché, má lehkou, mírně prosedlanou hlavu a jeho typické zbarvení je černé se širokým bílým hřbetem, který má různou velikost. Optimální jateční hmotnost zvířete je poměrně nízká kolem 70 kg, kdy maso bývá velice křehké a šťavnaté. Proto se z ní vyrábí tradiční „pražská šunka“. Při výkrmu nad 70 kg dochází k nadměrnému ukládání tuku. Pro jeho nevhodnost pro intenzivní výkrm je pro něj nejvhodnějším uplatněním ekologických malochovech.⁶⁵

---

⁶³ ZVEROLEKARKA.COM. Africký mor prasat [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/africky-mor-prasat/>

⁶⁴ ZVEROLEKARKA.COM. Askaridóza prasat [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/askaridoza-prasat/>

⁶⁵ STUPKA, Roman a kolektiv. Atlas plemen hospodářských zvířat. Česká zemědělská univerzita v Praze: FAPPZ, 2016. ISBN 978-80-213-2651-4.

České výrazně masné – Toto plemeno bylo vyšlechtěno v České republice v roce 1991 s čistou masnou užitkovostí. Vyniká vysokou zmasilostí plece a kýty a celkovým osvalením, neboť se obsah svaloviny pohybuje kolem 58-60 %. To má za následek horší mramorování z důvodu nízkého množství intramuskulárního tuku v mase ve výši 1,5 %.⁶⁵

Landrace – Jedná se o belgické klapouché plemeno, které má dlouhou a štíhlou stavbu těla. Jde o vysoce vyvážené plemeno do Spojených států, Jihovýchodní Asie, Evropy a zemí bývalého Sovětského svazu. Šlechtitelé se v tomto případě zaměřovali na vyšlechtění prasete, ze kterého by bylo možné produkovat veškeré druhy masných výrobků. Landrace je jedno z nejintenzivnějších a nejúčinnějších plemen na světě. Dále také představuje velkou genetickou rezervu pro většinu dnešních prasat.⁶⁶

Pietrain – Toto původně Belgické bílé plemeno s černých, či tmavě šedých skvrnami je známé pro svoji silnou svalovou stavbu a velice kvalitní maso. Vzhledem k unikátní vlastnosti ukládat intramuskulární tuk v mase vyniká mramorováním masa. Toto plemeno vyniká svou plodností a dobrou reprodukcí. Chov tohoto prasete je velice náročný, neboť potřebuje odborné zacházení z důvodu vysoké náchylnosti vůči stresu. Dále toto plemeno potřebuje dostatečné množství pohybu.⁶⁷

Hampshire – Jedná se o anglické plemeno vyšlechtěné v 90. letech. ve stejnojmenném hrabství. Zvíře má sedlovou barvu doplněnou bílým pruhem. Toto plemeno vyniká vysokou odolností vůči stresu a vysokou reprodukční užitkovostí. Jeho jateční hodnota je nadprůměrná a srovnatelná s masným plemenem duroc.⁶⁸

Duroc – Plemeno duroc je masné plemeno vyšlechtěné v USA roku 1960. Vzniklo na základě křížení alabamských, louisianských prasat s evropskými, konkrétně španělskými a portugalskými, plemeny prasat. Jedná se o plemeno velkého tělesného rámce červené barvy s černými paznehty a rypákem. Toto plemeno vyniká svou výbornou reprodukční užitkovostí s vysokou intenzitou růstu, která má za následek, že toto plemeno lze vykrmovat i do vyšší hmotnosti a nenaruší se kvalita masa nadměrnou koncentrací intramuskulárního tuku v mase.⁶⁹

---

⁶⁶ OKLAHOMA STATE UNIVERSITY. DANISH LANDRACE SWINE [online]. 2023 [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://breeds.okstate.edu/swine/danish-landrace-swine.html>

⁶⁷ GRANOFT. 10 NEJZNAMĚJŠÍCH DRUHŮ PRASAT VHODNÝCH K CHOVU [online]. 2023 [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://www.granofyt.cz/clanek/92/10-nejznamejsich-druhu-prasat-vhodnych-k-chovu/>

⁶⁸ STUPKA, Roman a kolektiv. Atlas plemen hospodářských zvířat. Česká zemědělská univerzita v Praze: FAPPZ, 2016. ISBN 978-80-213-2651-4.

⁶⁹ STUPKA, Roman a kolektiv. Atlas plemen hospodářských zvířat. Česká zemědělská univerzita v Praze: FAPPZ, 2016. ISBN 978-80-213-2651-4.

3.5 Certifikace

Q CZ – Produkt D4 – Pro domácí porážku drůbeže je nutno dodržet negativní přítomnost bakterií a salmonely v chovu vykrmované drůbeže, která se stanovuje minimálně 1 x za 6 měsíců z každého hospodářství. Dále je nutné mít negativní vyšetření na rezidua inhibičních látek RIL, do kterých patří například antibiotika a dezinfekční prostředky. Pro domácí porážku je nutné toto vyšetření absolvovat u kuřat jednou za 3 měsíce. Dalším certifikátem je Potvrzení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o dodržování Pravidel nadstandardu bezpečnosti krmiv, který lze získat na základě nákupu krmiv pouze od producentů, kteří tento standard dodržují.⁷⁰¹

3.6 Ústřední evidence

V rámci chovu hospodářských zvířat je nutné zaregistrovat svůj chov do ústřední evidence u Českomoravské společnosti chovatelů. V případě chovu skotu, či prasat je takováto povinnost při chovu alespoň jednoho kusu.⁷² ⁷³ V případě drůbeže vzniká povinnost při chovu hejna více jak 100 ks dospělé drůbeže produkující násadová vejce, hejna nosnic produkující vejce uváděná na trh, chování jakéhokoliv hejna drůbeže většího než 500 ks a při provozování líhně s kapacitou větší než 100 ks násadových vajec.⁷⁴

3.6.1 Registrace provozovny

K registraci potřebuje vyplněný a podepsaný registrační lístek, ve kterém se vyplňují údaje o chovateli spolu s údaji kontaktní osoby. Žadatel nesmí zapomenout na telefonní číslo, mobil nebo e-mailovou adresu. Na druhou stranu registračního lístku vyplní budoucí chovatel adresu provozovny a druhy chovaných zvířat. Pokud se bude chovatel chtít

---

⁷⁰ STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV JIHLAVA. Laboratoř reziduí inhibičních látek (RIL) [online]. [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: <https://old.svujihlava.cz/242-inhi>

⁷¹ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Vyhlášení pravidel certifikace produktů v režimu jakosti Q CZ u producentů drůbeže a zpracovatelů drůbežích produktů [online]. 2018 [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/680537/Vestnik_MZe_2018.pdf

⁷² Skot, ovce, kozy, jelenovití a velbloudovití - Registrace provozovny. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/skot,-ovce,-kozy,-jelenoviti/registrace-provozovny>

⁷³ Prasata - Registrace provozovny. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/skot,-ovce,-kozy,-jelenoviti/registrace-provozovny>

⁷⁴ Ryby a drůbež - Registrace provozovny. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/drubez-a-ryby/registrace-provozovny>

registrovat jako fyzická osoba, tak uvádí na registračním lístku pouze rodné číslo. Při registraci jako fyzická osoba – podnikatel v zemědělství, budoucí chovatel uvádí rodné číslo, IČ a povinnou přílohou je maximálně 3 měsíce stará kopie dokladu opravňujícího chovatele podnikat v zemědělství. Pokud se bude chtít registrovat jako právnická osoba, tak chovatel uvádí na registračním lístku název firmy, IČ a maximálně 3 měsíce starou kopii výpisu z obchodního rejstříku.⁷⁵

3.6.2 Označování zvířat

V případě skotu musí být každý narozený jedinec označen dvěma plastovými ušními známkami, proto musí chovatel disponovat zásobou známek pro obě pohlaví. Jalovičky se označují žlutými známkami, býčci červenými. Tyto známky se objednávají vyplněním formuláře Skot – Objednávka nových ušních známek, kde se vyplňuje kromě kontaktních údajů právě požadované množství ušních známek k rezervaci. Českomoravská společnost chovatelů nabízí čtyři různé typy známek, se kterými je kompatibilní pouze jeden typ aplikačních kleští. Pokud zemědělec nedisponuje aplikačními kleštěmi, tak si o ně požádá v poznámce.⁷⁶

V případě prasat musí být označena buď ušní známkou do levého ucha nebo tetováním do levého ucha, či tetováním na levou stranu těla. Takové tetování obsahuje alfanumerický kód, který dostává chovatel přidělen a obsahuje jeho číslo provozovny. Objednávání známek probíhá obdobně jako u skotu jen s jiným formulářem. K aplikaci jsou také potřeba aplikační kleště, které lze obdobně objednat v rámci poznámky ve formuláři⁷⁷.

3.7 Vybrané ekonomické termíny a ukazatele

Náklad a výnos – Nákladem se rozumí peněžní částka, která je podnikem účelně vynaložena na získání výnosů. Do nákladů patří spotřeba majetku, včetně opotřebení dlouhodobého majetku, živá práce (mzd) a cizí služby nakoupené od jiných podniků.

---

⁷⁵ Českomoravská společnost chovatelů: REGISTRACE PROVOZOVNY [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-oznacovani-zvirat/skot/registrace-provozovny/>

⁷⁶ Pokyny pro chovatele k vedení ústřední evidence skotu. 5. upravené revidované vydání. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, a.s. 2009.

⁷⁷ Prasata - Označování zvířat. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/prasata/oznacovani-zvirat>

Spotřeba výrobních faktorů je vyjádřena v penězích. Výnos je vyfakturovaná finanční částka s tím, že příjem nastane až připsáním peněz na účet.⁷⁸

Do nákladů v zemědělství je řazen nakoupený materiál, vstupy vlastní výroby, pracovní náklady a odpisy. Do materiálu a vstupů vlastní výroby se řadí osiva, krmiva, steliva, hnojiva, prostředky ochrany rostlin a léčiva. Do pracovních nákladů patří kromě samotných mezd a ostatních osobních nákladů také příspěvek na sociální a zdravotní pojištění. Do odpisů, kterými se rozumí opotřebení dlouhodobého majetku se řadí nejen jednoúčelové stroje, zařízení a budovy, ale i účetní odpisy zvířat.⁷⁹

Kalkulace – Kalkulací se rozumí postup, při kterém dochází ke stanovení nebo zjištění nákladů na kalkulační jednici.⁸⁰

„Struktura jednotlivých nákladových položek je v každém podniku odlišná. Každý podnik má jinou strukturu i požadavky na jejich evidenci, klasifikaci a způsoby alokace. Struktura nákladů bývá obvykle vyjádřena v tzv. kalkulačním vzorci. Kalkulační vzorec představuje soupis jednotlivých druhů nákladů v rámci kalkulace na kalkulační jednici.“⁸¹

Příjmy a výdaje – Příjmy jsou skutečné toky peněz do podniku, kterými se rozumí přírůstky na bankovním účtu a v pokladně. V praxi je v účetnictví zaznamenán výnos a úhrada faktury je samotný příjem. Výdaj je úbytek na bankovním účtu nebo v pokladně například za účelem splácení dluhů.⁸² Pokud obdrží firma fakturu „do ruky“ vzniká tímto úkonem náklad. V okamžiku, kdy dojde k uhranění faktury, tak vzniká pro podnik výdaj.⁸³

Cash flow – CF ukazuje rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků firmy. Samotný výsledek je ukazatel, kolika volnými peněžními prostředky daná firma nebo podnikatel v určitém čase disponuje.⁸⁴

---

⁷⁸ WÖHE, Günter a Eva KISLINGEROVÁ. Úvod do podnikového hospodářství. 2., přeprac. a dopl. vyd. Přeložil Zuzana MAŇASOVÁ. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7179-897-2.

⁷⁹ POLÁČKOVÁ, Jana. Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.

⁸⁰ HRADECKÝ, Mojmír, a kol. Manažerské účetnictví. Praha: Grada, 2008. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788024724713.

⁸¹ POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI. Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-5773-5.

⁸² HENYCH, Michal. Příjmy a výnosy (výdaje a náklady). Management.cz [online]. 2016 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <http://www.management.cz/prijmy-a-vynosy-vydaje-a-naklady/>

⁸³ MOJŽÍŠOVÁ, Radka. Výnosy versus příjmy a náklady versus výdaje. Doučování z účta [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://radkamojzisova.cz/naklady-nebo-vydaje-na-cem-casto-studenti-ucetnictvipoohori-u-zkousky/>

⁸⁴ Cash flow: Jak prakticky evidovat a plánovat tok peněz. Průvodce podnikáním [online]. ČSOB, 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.prvodcepodnikanim.cz/clanek/jak-evidovat-a-planovat-tok-penez/>

Cash flow je velice významným ukazatelem, neboť podle něho lze zjistit možnost, že podniku mohou dojít peníze, které potřebuje na každodenní fungování. Tento fakt může mít následně významný dopad na existenci a fungování podniku.⁸⁵

Peněžní toky lze spočítat dvěma různými způsoby, a to metodou přímou a nepřímou. Pomocí přímé metody jsou sledovány pouze příjmy a výdaje. Nejedná se o příliš často používanou metodu, protože vyžaduje náročné sledování každé individuální účetní operace. Nepřímou metodou se rozumí sledování údajů dostupných ve výsledovce a rozvaze. Jsou zde posuzovány nepeněžní operace, neuhrané náklady a výnosy minulých a budoucích období, položky příjmů a výdajů spojené s finanční a investiční činností, provozní, finanční a investiční činnosti.⁸⁶

Nákladovost – Nákladovost je ukazatel celkové efektivnosti firmy. Vypočítá se poměrem celkových nákladů a celkových výnosů. Pomocí tohoto ukazatele je vyjádřeno, jaká část z 1 Kč tržeb připadá na celkové náklady. Hodnota tohoto ukazatele by neměla v ideální situaci přesáhnout hodnotu 1.⁸⁷

Návratnost – Při této metodě se porovnává hodnota investičního nákladu s čistými ročními zisky. Při hledání doby návratnosti je hledána doba, kdy je investiční náklad již skoro splacen (ne přeplacen). Zbývající část investice je vydělena ziskem, který následuje.⁸⁸

Zakladatelský rozpočet – Jedná se o součást podnikatelského plánu, která by měla předcházet každému počátku nového podnikání. Cílem tohoto rozpočtu je definice množství finančních prostředků potřebných pro 1. fázi podniku.⁸⁹

---

⁸⁵ KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

⁸⁶ Získejte perfektní přehled o svých finančních díky výkazu cash flow: sestavení a výpočet [online]. iDoklad.cz: iDoklad, 2021 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: <https://www.idoklad.cz/blog/ziskejte-perfektni-prehled-o-svych-financich-diky-vykazu-cash-flow>

⁸⁷ RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

⁸⁸ RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

⁸⁹ ALTAXO. Zakladatelský rozpočet [online]. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/zacatek-podnikani/podnikatelsky-plan/zakladatelsky-rozpocet>

3.8 Dotace

3.8.1 Přímé platby

Přímými platbami se rozumí vícesložkový systém, do kterého patří jednotná platba za plochu zemědělské půdy, platba pro mladé zemědělce a greening. Samotný účel těchto plateb slouží k tomu, aby zemědělský subjekt udržoval obhospodařovanou zemědělskou půdu ve stavu, který lze jednoznačně posoudit jako udržovaný a vhodný pro pěstování zemědělských plodin nebo pro pastvu hospodářských zvířat. Zhodnocení, zdali je tato půda ve správném stavu je posuzováno podle předepsaných kultur podle LPIS. Nutno však zmínit, že přímé platby se neposkytují na pozemky, které patří do skupiny ostatní, rybníky a lesy, neboť tyto kultury patří do skupiny bez právního důvodu na užívání. Dalším nařízeným úkonem pro splnění podmínek je označován jako minimální činnost. Tato činnost znamená například likvidace nedopasků⁹⁰, kterými se rozumí odstranění rostlin, které hospodářské zvíře nevypáslo. Samotné nedopasky mohou být způsobeny několika možnými vlivy, do kterých mohou patřit například nedopasky vzniklé přítomností trnitých, či jedovatých rostlin. Další možnosti mohou být nedopasky vzniklé horší jakostí rostliny, kterou hospodářské zvíře vnímá jako podřadnou z hlediska krmné hodnoty. Další příčinou nedopasku může být pouze takový, že množství rostlin na pastvě je vyšší, než je zvíře schopno spotřebovat. Posledním důvodem vzniku nedopasku, který je zároveň nejrozšířenějším je takový, že hospodářské zvíře odmítá spásat rostliny v bezprostředním okolí vlastních výkalů.⁹¹

3.8.2 Jednotná platba na plochu

Tento dotační program poskytuje podporu pro zemědělce, kteří provádí zemědělskou činnost na půdě o velikosti větší, než je jeden hektar, která je zároveň způsobilá pro standardy SAPS z roku 2008. Těmito kulturami se rozumí například standardní orná

---

⁹⁰ Jednotná platba za plochu: SAPS [online]. SZIF – Státní zemědělská intervenční fond [cit. 2023-11-04]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

⁹¹ PAVLŮ, Vilém, Jan GAISLER, Lenka PAVLŮ, Michal HEICMAN, Vendula LUDVÍKOVÁ a et al. Standardy péče o přírodu a krajину - Pastva [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2021 [cit. 2023-11-04]. Dostupné z: https://beskydy.nature.cz/documents/20121/1200108/02003_Pastva_technicka_novela_2021.pdf/b890a831-912f-1585-c184-92adaf92e824?t=1652776288227. Česká zemědělská univerzita v Praze.

půda, úhor, travní porost, trvalý travní porost a.j. Z hlediska velikosti je největší složkou přímých plateb poskytovaných z rozpočtu EU.⁹²

3.8.3 Mladý zemědělec

Tento dotační program je možný čerpat pouze žadateli, kteří dovršili 18 let a jejich věk nepřesáhl 40 let s tím, že není nárok na platbu, pokud žadatel dovrší v prvním kalendářním roce podání žádosti 41 let. Zároveň žadatel nemá nárok na platbu, pokud je většinovým společníkem v obchodní korporaci, která již o tuto platbu žádá. Tato dotace se poskytuje zemědělci na maximální výměru 90 hektarů zemědělské půdy. Důležitou podmínkou pro získání dotace je, že fyzická, či právnická osoba musí zemědělský podnik zřizovat poprvé v období po roce 2015, kdy vzešlo v platnost nové programové období SAPS.⁹³

3.8.4 Platby na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí

Tato dotace, pro kterou se používá spíše kratší název „greening“. Jedná se o součást jednotné platby na plochu, kde podnikatel, který čerpá tuto dotaci musí aplikovat postupy, které jsou příznivé pro klima a životní prostředí. Při správné aplikaci dostává touto cestou příplatek k SAPS. Požadované úkony jsou diverzifikace plodin, zachování stávajících travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu. Nutnost diverzifikace odpadá, pokud žadatel hospodaří na méně než 10 hektarech půdy, pěstuje na více než 75 % orné půdy pícniny anebo plní na všech pozemcích podmínky ekologického zemědělství. Dále pokud žadatel pěstuje pícniny na 75 % půdy, tak nesmí zbývajících 25 % půdy přesáhnout výměry 30 hektarů. Další zmíněnou podmínkou je zachování travních porostů, která má 2 základní aspekty. Žadatel musí udržet poměr trvalých travních porostů vůči zemědělské ploše, který nesmí klesnout o více než 5 %. Pokud by došlo k přesažení daného poměru bude žadatel vyzván k zatravnění. Další podmínkou je úplný zákaz změny kultury na environmentálně citlivých plochách. Dalším zmíněným úkonem je vyhrazení plochy využívané v ekologickém zemědělství. Hlavní podmínka je, že pokud žadatel hospodaří na více než 15 hektarech půdy, tak má povinnost vyčlenit alespoň

---

⁹² STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Jednotná platba na plochu [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

⁹³ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Platba pro malé zemědělce [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/mladyz>

5 % obhospodařované půdy na využití v ekologickém zájmu EFA. Tato povinnost se nevztahuje na žadatele, kteří z 75 % hospodaří na trvalých travních porostech a zbytek pozemků nepřesáhne výměry 30 hektarů.⁹⁴

3.9 Vybrané manažersko-marketingové analýzy

3.9.1 PESTLE analýza

Jedná se o analýzu makroprostředí. Samotný název je zkratka složená z pozorovaných faktorů, kterými jsou: a) Politické faktory, b) Ekonomické faktory, c) Sociální faktory, d) Technologické faktory, e) Legislativní faktory, f) Ekologické faktory. Podstatou této analýzy je identifikovat pro každý z pozorovaných faktorů nejdůležitější a nejvýznamnější vlivy. Pro politické faktory je to existující a potenciální působení politických jevů. Z hlediska ekonomických se jedná o analýzu vlivů národní a světové ekonomiky. Pro sociální faktory se jedná například o demografický vývoj populace a vzdělání. Technologické faktory pozorují míru a dopady nových technologií na pozorovaný podnik. V rámci legislativních faktorů jsou sledovány vlivy zákonů, nařízení a vyhlášek působících na pozorovaný podnik. Posledním faktorem, kterým jsou ekologické vlivy je dopad pozorované firmy na životní prostředí a možné řešení případných problémů znečištění. V opačném případě jde o popis vlivů, které životnímu prostředí pomáhají.⁹⁵

3.9.2 Porterova analýza pěti sil

Jedná se o analýzu celého odvětví a jeho rizik. V této metodě se prognózuje chování pěti jednotlivých subjektů, které působí na podnik, což generuje možná rizika a hrozby. Firma pak má lepší možnost eliminace, či přizpůsobení se rizikům. Tyto subjekty jsou: a) Konkurence v odvětví, b) Potenciální konkurence, c) Dodavatelé, d) Zákazníci, e) Substitute. V případě konkurence v odvětví se sleduje schopnost ostatních společností ovlivňovat cenu nabízeného statku a jeho množství. S tím souvisí i možnost vstupu dalších podniků na společný trh, což pozoruje subjekt „Potenciální konkurenti“. Dalším subjektem jsou dodavatelé, kde se sleduje schopnost dodavatelů ovlivňovat nabízené množství a cenu statků potřebných pro výrobu statků sledovaného podniku. Může se tedy jednat o suroviny,

⁹⁴ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/greening>

⁹⁵ PESTLE analýza. In: ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 30.07.2015 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pestle-analyza>

software, pachtovné aj. Dalším sledovaným subjektem jsou kupující, kdy je sledována konkrétní poptávka po konkrétním statku, tedy posun nejen po poptávkové křivce, ale i posun křivky samotné. Posledním subjektem jsou substituty, kdy je nutno sledovat množství nabízených statků a služeb, které dokáží nahradit produkt nejen celkově, ale i částečně.⁹⁶

3.9.3 SWOT analýza

SWOT analýza je jednou z nejvíce používaných analýz nejen v oblasti strategického řízení, ale i právě v oblasti tvorby podnikatelského záměru. Název této analýzy je složena ze čtyř klíčových oblastí této analýzy, které jsou: Strength (Silné stránky), Weakness (Slabé stránky), Opportunity (Příležitosti) a Threat (hrozby). V oblasti silných a slabých stránek je jedním z nejdůležitějších aspektů objektivita hodnotícího týmu. Právě proto v realitě často dochází k tomu, že při analýze silných a slabých stránek není použito dostatečné množství sebereflexe a pro podnik to má velice negativní následky, neboť tyto dvě oblasti lze nejvíce ovlivnit. Druhá polovina oblastí, kterými jsou příležitosti a hrozby, jsou právě ty, které samotným podnikem ovlivnit nejdou. Je však ale nutné připomenout, že se jim lze přizpůsobit.^{97 98}

---

⁹⁶ Analýza pěti sil 5F (Porter's Five Forces). In: ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 22.05.2016 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/analyza-5f>

⁹⁷ SWOT analýza. In: ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 30.09.2020 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

⁹⁸ ROTSCHELD, Jiří. ROTSCHELD MAGAZÍN. PESTLE analýza [online]. 2011 [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pestle-analyza>

4 Analytická část práce

4.1 Chov skotu v modelové farmě

Autor diplomové práce se rozhodl v modelu aplikovat venkovní chov skotu. Pro skot je taková alternativa nejpřirozenější formou života. Modelová velikost výběhu bude 20 hektarů s tím, že pro model výběhu je dostatečný tvar čtverce s obvodem 1800 metrů. Pro tento typ se autor rozhodl, jelikož údržba mobilního ohradníku není z důvodu vysoké časové náročnosti možná při modelové hranici výrobních možností jednoho zaměstnance. Také se autor pro tento typ rozhodl, neboť má tento typ ohradníku větší životnost a vyžaduje méně nákladnou údržbu.

4.2 Chov brojlerů v modelové farmě

V diplomové práci se autor rozhodl aplikovat chov masných brojlerů s částečným výběhem, jelikož není možné chovat tento typ drůbeže bez potřebného zajištění přes noc, a to nejen pro jeho bezpečnost, ale pro minimalizaci času stráveného v nižší teplotě pro zamezení úbytku hmotnosti. Samotná možnost chovu drůbeže s výběhem pomáhá k lepší životaschopnosti a imunitě jedinců. Chovaná zvířata jsou tak vystavena přirozenějšímu prostředí, což se dále projevuje v lepší kvalitě masa.

V tabulce 1 se nachází recept pro výkrm masných brojlerů. Kompletní dávka o hmotnosti 100 kg se skládá z 20 % sójového extrahovaného šrotu, z 19 % kukuřičného šrotu a z 60 % pšeničného šrotu s tím, že minerální složka je 1 %. Tento poměr má dostatečný podíl bílkovin, tuků a vlákniny pro optimální vývoj a vývin jedinců. Dále (viz tabulka 10) je uvedena průměrná cena jednotlivých položek za jednu tunu, která je následně přepočítána na cenu za každou jednotlivou procentuální složku.

Tabulka 1: Recept na výrobu 100 kg krmiva pro masné brojlyry

Položka	kg
Pšeničný šrot	60
Sójový extrahovaný šrot	20
Kukuřičný šrot	19
Minerály a vitamíny	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle cs.agrolib.rs

4.3 Chov prasat v modelové farmě

V diplomové práci se autor rozhodl pro modelovou aplikaci chovu prasat ve volném chovu se zajištěním dřevěného přístřešku proti nepříznivým přírodním podmínkám. Tento druh chovu zajišťuje prasatům nejen lepší welfare, ale při zvýšení pohybu mají zvířata méně tuku. Venkovní chov prasat nicméně způsobuje částečné zničení výběhu, takže tuto možnost je nutno konzultovat s propachtovatelem, pokud se chov nachází na pozemcích, který podnikatel nevlastní. Tento výběh je nutno zabezpečit sítí opatřenou vodiči pro elektrický ohradník, který lze napojit například na ostatní druhy ohradníků v tomto případě chovatel bude disponovat elektrickým ohradníkem pro skot, na který může být napojen i ohradník pro prasata.

V tabulce 2 je uveden recept pro výrobu kompletní dávky krmiva pro prase domácí v množství 100 kg. Vzhledem k tomu, že je několik druhů receptů, byl vybrán univerzální recept pro výkrm prasat na libové maso. Jedná se o směs sójového extrahovaného šrotu, pšeničného šrotu, ječného šrotu, kukurice a minerálů. Tento poměr má za následek nejoptimálnější růst a zmasilost.

Tabulka 2: Recept na výrobu 100 kg krmiva pro prasata

Položka	kg
Pšeničný šrot	26
Ječný šrot	20
Kukuričný šrot	15
Sójový extrahovaný šrot	31
Krmné kvasnice	5
Sůl	2
Minerály a vitamíny	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle Rodinná farma Janota (2023)

4.4 Finanční plán

Pro založení podniku je nutné uvést veškeré počáteční a provozní výdaje podniku. Tyto hodnoty jsou dále zaneseny do peněžních toků. V analytické části bude použito CF na sobu 10 let od založení farmy.

4.4.1 Počáteční výdaje začínajícího chovatele

V následující části jsou popsány výdaje potřebné pro založení modelové farmy, která si propachtovává 51 hektarů půdy a zároveň se specializuje na chov masného skotu, prasat a brojlerů. Farma bude mít k dispozici 40 kusů chovných krav, 2 prasnice, 1 kance, 20 chovných slepic a jednoho chovného kohoutu.

4.4.2 Počáteční výdaje na dlouhodobý hmotný majetek

Počáteční výdaje na techniku – Pro většinu zemědělských úkonů je potřeba traktor s dostačujícím výkonem. Do modelu farmy autor vybral traktor tuzemské výroby Zetor major 80, který je možno pořídit za jednotnou cenu 889 300 Kč. Vzhledem k minimalizaci záporných finančních toků a také nedostatku finančních prostředků v prvotní fázi však byla v modelu využita možnost pořízení traktoru na splátky s tím, že podnikatel musí složit 311 273 Kč s tím, že bude splácat dalších 617 904 Kč po dobu 48 měsíců. Měsíční splátka bude činit 12873 Kč. Další položkou je technika potřebná ke zpracování píce. Autor vybral variantu krmení skotu senem. Pro takové účely byl vybrán žací stroj Pöttinger NOVADISC 262 za cenu 183 063 Kč, obraceč Pöttinger Hit 4.54 za cenu 245 322 Kč a shrnovač Pöttinger TOP 462 za 226 803 Kč. Autor vybral značku Pöttinger z důvodu spolehlivosti a dobré zkušenosti s tímto výrobcem zemědělské techniky. Pro potřebné zemědělské techniky nebyl začleněn lis balíků, neboť je počáteční fázi výhodnější využívat lisování balíků jako službu od ostatních zemědělských podnikatelů. Další zásadní potřebnou technikou je čelní nakladač k traktoru. Pro model byl vybrán čelní nakladač ZQ, který je kompatibilní s výše zmíněným traktorem Zetor Major 80 a zároveň je výrobcem garantovaná nosnost potřebná pro manipulaci s balíky sena a slámy. Další položkou, která je nutná pro manipulaci s balíky je vidlice pro přepravu balíků s cenou 5 400 Kč. Za zemědělskou techniku včetně splátek na traktor chovatel zaplatí 1 782 155 Kč. Pokud by se však chovatel rozhodl pořídit veškerou techniku bez splátek zaplatil by 1 742 328 Kč v prvním měsíci podnikání.

Tabulka 3: Počáteční výdaje na techniku v Kč

Položka	Počet	Cena za kus	Celková cena
Zetor Major 80 HS akontace	1	311 273,00	311 273,00
Zetor Major 80 HS splátka a)	48	12 873,00	617 904,00
Pöttinger NOVADISC 262 (žací stroj)	1	183 063,00	183 063,00
Pöttinger Hit 4.54 (obraceč)	1	245 322,00	245 322,00
Pöttinger TOP 462 (shrnovač)	1	226 803,00	226 803,00
Čelní nakladač ZQ	1	192 390,00	192 390,00
Přepravní vidlice balíků II	1	5 400,00	5 400,00
Celkem bez pořízení traktoru na splátky			1 742 328,00
Celkem s pořízením traktoru na splátky			1 782 155,00

Poznámky k tab. 3:

a) Leasingová splátka – plně daňově uznatelný náklad (výdaj)

Zdroj: Vlastní zpracování dle profistroje.cz (2023); www.poettinger.at/cs_cz (2023)

Drobný dlouhodobý majetek

Do majetku s cenou menší, než je 80 000 Kč byly začleněny položky pro manipulaci se zvířaty, líhnutí kuřat, zpracování drůbeže a uchování čerstvého masa určeného k prodeji. První položkou je naháněcí a manipulační a manipulační souprava pro skot, která poskytuje chovateli možnost rozdělovat stádo, nebo po případě zafixovat konkrétní zvíře například pro inseminaci, či veterinární úkony. Další položkou je kruhové příkrmíště pro skot, které poskytuje efektivní způsob krmení pro minimalizaci odpadu krmení. Další položkou je líheň pro kuřata s kapacitou 192 vajec. Tato alternativa poskytuje požadované množství malých kuřat pro chov s tím, že je v budoucnu možnost rozšíření hejna o další kuřata. Následující položkou (tabulka 4) je odchovna drůbeže, která slouží pro chov mladé drůbeže. Odchovna, která byla pro model vybrána, naplňuje veškeré potřeby drůbeže mladší, než 1 měsíc života, neboť je součástí termostat do 40 °C, napáječka s 20 litrovým zásobníkem a krmítko s mřížkou proti plýtvání.

Položkami pro zpracovávání drůbeže a uchovávání masa je škubačka a chladící box. V diplomové práci byla použita škubačka menší velikosti sloužící pouze pro škubání slepic, která je v tomto případě levnější variantou než dražší škubačky určené pro větší drůbež. Za tuto položku chovatel zaplatí 10 999 Kč. Poslední položkou (tabulka 4) je chladící box pro uchování masa před distribucí. Pro model byl vybrán chladící box o rozměrech 150x150x120 centimetrů s cenou 58 611 Kč. Celkem za tyto položky bude zaplaceno 175 752 Kč.

Tabulka 4: Drobný dlouhodobý majetek v Kč

Položky	Počet	Cena za kus	Celková cena
Souprava naháněcí a manipulační pro skot	1	35 695	35 695
Příkrmiště kruhové plné pro skot a koně	2	11 979	23 958
Líheň Brinsea	1	24 490	24 490
Odchovna drůbeže	1	21 999	21 999
Chladící box	1	58 611	58 611
Škubačka drůbeže	1	10 999	10 999
Celkem			175 752

Zdroj: Vlastní zpracování dle lihneme.cz (2023); onlinegastro.cz (2023); kamir.cz (2023)

Stavby

Pro chov zvířat jsou do modelu zaneseny dvě stavby. Jednou z nich je hala pro brojlery o velikosti 12 x 24 metrů. Autor diplomové práce konzultoval cenu takovéto haly se společností REMEX CZ a.s. a byla vyčíslena na 1 150 000 Kč. Další konstrukcí je dřevěný přístřešek pro prasata v místě výběhu. Tato jednoduchá stavba byla vyčíslena také společností REMEX CZ a.s. 50 000 Kč. (viz příloha 1)

Tabulka 5: Stavby v Kč

Položka	Počet	Cena za kus	Celková cena
Hala 12x24 metrů 1)	1	1 150 000	1 150 000
Dřevěný přístřešek 1)	1	50 000	50 000
Celkem			1 200 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle REMEX CZ a.s (2023)

Počáteční výdaje – hospodářská zvířata

V tabulce 6 jsou vyjádřeny počáteční výdaje na zvířata modelové farmy skotu, prasat a brojlerů. Pro chov skotu na výměře 40 hektarů lze chovat maximálně 40 dospělých krav za předpokladu, že každá kráva bude mít každý rok jedno tele. 40 šestiměsíčních jalovic stojí v průměru 400 000 Kč. Další položkou je nákup 2 prasnic, neboť v modelové farmě se předpokládají 2 vrhy za rok s tím, že prasnice mívá ve vrhu průměrně 10 selat. Poslední položkou je nákup celkem 22 kusů drůbeže s tím, že pro hejno 20 slepic jsou dostateční 2 chovní kohouti.

Tabulka 6: Počáteční výdaje zvířata v Kč

Položka	Počet	Cena za kus s DPH	Celková cena
Jalovice 6 měs.	40	10 000	400 000
Prasnička	2	7 500	15 000
Kaneček	1	9 500	9 500
Kuřice brojler	20	250	5 000
Kohout brojler	2	400	200
Celkem			429 900

Zdroj: Vlastní zpracování dle naschov.cz

První nákladnou položkou v tabulce 7 je nákup dřevěných sloupků pro elektrický ohradník. Pro ohradu s obvodem 1800 metrů je potřeba celkem 180 sloupků s cenou 14 220 Kč. Další nákladnou položkou pro zhotovení elektrického ohradníku je síťový zdroj. Pro diplomovou práci byl vybrán silný zdroj Clovert V150 s cenou 11 906,40 Kč z důvodu velikosti výběhu s tím, že na ohradník pro skot bude napojen i ohradník pro prasata. Dalšími položkami jsou různé druhy izolátorů pro vedení vodičů pro elektrický ohradník. Pro model byly vybrány nejrozšířenější druhy izolátorů a to kroužkový izolátor pro vedení drátu s cenou 3,99 Kč a bránový izolátor pro vedení pružiny brány o ceně 111,32 Kč. Pružina je napojena na nevodivou rukojet', která slouží pro otevření výběhu, který je stále pod proudem.

Z důvodu životnosti byla zvolena alternativa vodiče ve formě ohradníkového drátu. Autor se pro toto řešení rozhodl, neboť při použití vodivých ohradníkových provázků dochází k probíjení a častému časovému opotřebení. Balení vybraného drátu stojí 2 751,54 Kč s tím, že je pro 1800 metrovou ohradu potřeba minimálně 3600 metrů drátu, neboť se taková ohrada v praxi zhotovuje na dva okruhy. Jelikož bylo rozhodnuto o použití drátu je nutno kvůli jeho nepružnosti opatřit ohradu kompenzační pružinou a napínákem drátu s pojistkou, aby se zabránilo samovolnému povolování drátu. Bude tedy nutné pořídit minimálně 4 kompenzační pružiny o cenně 711,48 Kč a 2 napínáky drátu o ceně 123,42 Kč. Další položkou pro zhotovení elektrického ohradníku je zemnící tyč, neboť síťový zdroj musí být vždy uzemněn pro optimální sílu elektrických impulsů. Tato tyč lze pořídit za 262,57 Kč. Poslední položkou je bleskojistka, která slouží jako pojistka proti poškození elektrického ohradníku blesky. Tato položka vyjde na 298,87 Kč.

Tabulka 7: Jednotlivé výdaje na 1800 m elektrického ohradníku pro skot v Kč

Položka	Počet	Cena za kus	Celková cena
Digitální síťový zdroj CLOVERT V150	1	11 906,40	11 906,40
Kůl dřevěný, tlakově mořený	180	79	14 220,00
Izolátor standard kroužkový	360	3,99	1 436,40
Hlavice pro montáž izolátorů	1	36,3	36,3
Bránový izolátor	4	15,21	60,84
Pružina brány	2	111,32	222,64
Bránová rukojeť ECO	2	26,62	53,24
Ohradníkový drát 2,5 mm x 625 m	6	2 541,54 a)	15 249,24
Kompenzační pružina	4	177,87	711,48
Napínák drátu s pojistkou	2	61,71	123,42
Zemnící tyč 1 m s připojovací svorkou	1	262,57	262,57
Bleskojistka	2	298,87	597,74
Celkem			44 880,27

Poznámky k tab. 5:

a) Cena za 1 roli 625 m dle www.ketris.cz (2023)

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.forstagro.cz, www.ketris.cz

V tabulce 8 jsou zmíněny jednotlivé náklady pro chov masných brojlerů s výběhem. Největší položkou je malá a rádně zabezpečená hala, kde bude mít drůbež možnost úkrytu před nepříznivými vlivy, ale i zároveň bude sloužit jako přirozený úkryt v nočních hodinách. Další největší položkou je líheň a odchovna mladých kuřat, která budou líhnuta v podniku pro maximalizaci zisku. Poslední položkou je škubačka drůbeže.

Tabulka 8: Jednotlivé výdaje na výběh masných brojlerů v Kč

Položka	počet	cena za kus	celkem
Napáječka pro drůbež	2	999	1 998
Drátěné pletivo	200	62 a)	12 400
Krmící automat pro slepice, husy, kačeny, drůbež	3	999	2 997
Snáškové hnízdo pro slepice	5	444	2 220
Celkem			19 615

Poznámky k tab. 6:

a) Cena za 1 metr pletiva dle www.levne-pletivo.cz (2023)

Zdroj: Vlastní zpracování dle lihneme.cz; www.levne-pletivo.cz

Nejdůležitějším aspektem pro chov prasat je přijímání krmné dávky na co možná nejčistší místě. Proto první položkou pro model chovu 20 prasat byla vybrána varianta deseti žlabů z tvrzeného plastu, což dohromady bude činit 9750 Kč. Další položkou je konstrukce dřevěného přístřešku. Není nutno pořizovat montovanou halu, pokud mají

chovaná zvířata kvalitní a čistou podestýlkou a zároveň do objektu nezatýká. Při budování stavby se počítá s maximální možnou velikostí 25 m², neboť taková stavba nepotřebuje povolení. Další položkou je nerezová napáječka pro zajištění přísunu čisté kvalitní vody. Pro model byla využita niplová nerezová napáječka pro prasata za 1526 Kč. Posledním vybavením potřebným pro konstrukci kompletního výběhu je výše uvedený elektrický ohradník. V modelu bude použit výběh o výměře 100krát 100 metrů, z toho plyne, že bude potřeba celkem 400 metrů ohradníku, což činí 21 352 Kč, tedy osm padesátimetrových rolí.

Tabulka 9: Jednotlivé výdaje na 400 m elektrického ohradníku pro prasata v Kč

Položka	Počet	Cena za kus	Celková cena
Plastový krmný žlab	10	975,00	9 750,00
Niplová nerezová napáječka La GÉE Polyporc pro prasata	1	1 526,00	1 526,00
Vodivá ochranná síť	8	2 669,00 a)	21 352,00
Plastový sloupek KIPOST 65/82 CM	40	32,67	1 306,80
Kůl dřevěný, tlakově mořený	2	79	158
Bránový izolátor	4	15,21	60,84
Pružina brány	2	111,32	222,64
Bránová rukojeť ECO	2	26,62	53,24
Celkem			34 429,72

Poznámky k tab. 7:

a) Cena za 50 metrů dle <https://www.eshop-zemedelske-potreby.cz>

Zdroj vlastní zpracování dle www.forstagro.cz, www.eshop-zemedelske-potreby.cz

4.4.3 Provozní výdaje na jeden rok

V tabulce 10 jsou uvedeny provozní výdaje modelové farmy na jeden rok. Největší položkou je pacht půdy. Jeho výše byla odhadnuta na základě vlastního šetření v okrese Prachatice v Jihočeském kraji. Další vysokou položkou je voda, která je jednou ze základních potřeb hospodářských zvířat. Množství vody bylo vyměřeno na základě průměrné spotřeby všech stádií vývoje vybraných hospodářských zvířat. Do provozních výdajů bylo začleněno množství zemědělských komodit potřebných pro výrobu kompletních krmných dávek pro prasata a brojlerky. Množství potřebných komodit bylo vyčísleno na základě receptů Rodinné farmy Janota (2023). V tabulce 10 se u pšenice, ječmene, kukuřice a sóji rovná kus jedné tuně. V případě krmných kvasnic a krmné soli se jeden kus rovná 25 kg. Minerální doplněk(plastin) je uveden (tabulka 10) jako 5 kg/kus. Jelikož se zemědělský podnik nespecializuje na pěstování meziproduktů potřebných k výrobě krmiv, musí nakupovat balíky slámy potřebných k celoroční podestýlce vybraných hospodářských zvířat. Množství slámy bylo určeno na základě konzultací s majitelem Rodinné farmy Janota. Cena této položky byla zjištěna od vybraných zemědělských podnikatelů (viz metodika). Dalším provozním výdajem je cena za službu lisování sena (viz metodika), jelikož se autor rozhodl v pozorované fázi podniku potřebnou techniku pro toto zpracování sena nepořídit. Další zásadní položkou je inseminace, jelikož se autor rozhodl k jednodušší možnosti monitoringu gravidity skotu z důvodu možných komplikací při porodu.

Tabulka 10: Provozní výdaje na jeden rok v Kč

Položky	Počet	Cena za kus	Celková cena
Půda (51 ha) pacht 1)	51	3 500	178 500
Pohonné hmoty 2)	620	37,50	23 250
Olej do traktoru 20l	1	1 567	1 567
Voda 3)	658825	97,53	64 255,20
Elektřina 4)	1	6 793,80	6 793,80
Minerální liz pro skot	12	195	2 340
Pšenice krmná 5)	5,815	4 642	26 993,23
Ječmen krmný 5)	1,15	4 003	4 603,45
Kukuřice krmná 5)	2,2305	5 318	11 861,80
Sójový extrahovaný šrot 5)	3,2225	10 004	32 237,89
Krmné kvasnice 6)	10	1 622	16 220
Sůl krmná 7)	4	262,20	1 048,80
Plastin 8)	71,9	205	14 739,50
Balíky slámy 9)	52	300	15 600
Balíkování sena 10)	960	100	96 000
Výdaje na služby veterináře 11)			65 000
Inseminace	40	350	14 000
Rukavice	12	47	566
Celkem			575 576

Poznámky (tab.8):

- 1) Výše pachtovného okres Prachatice 2023
- 2) Cena nafty ONO k 11.11. 2023
- 3) Cena vody dle zakra.cz 2022, vypočítáno dle vzorce [7]
- 4) Cena elektřiny dle kurzy.cz k 7.11.2023; vypočítáno dle vzorců [5][6]
- 5) 1 ks ≈ 1 tuna; cena dle SZIF 2023
- 6) 1 ks ≈ 25 kg; cena dle Agrofortel.cz 2023
- 7) 1 ks ≈ 25 kg; cena dle ForstAgro 2023
- 8) 1 ks ≈ 5 kg; cena dle market-online.cz 2023
- 9) Cena dle Prokop Kamenný Újezd 2023; Ždánský Hodonín 2023
- 10) Cena služby dle Mareš Chlumany 2023
- 11) Cena služby dle MVDr. Jiří Štroblo 2023
- 12) Cena služby dle Jan Švácha s.r.o. 2023, vypočítáno dle vzorce [8]

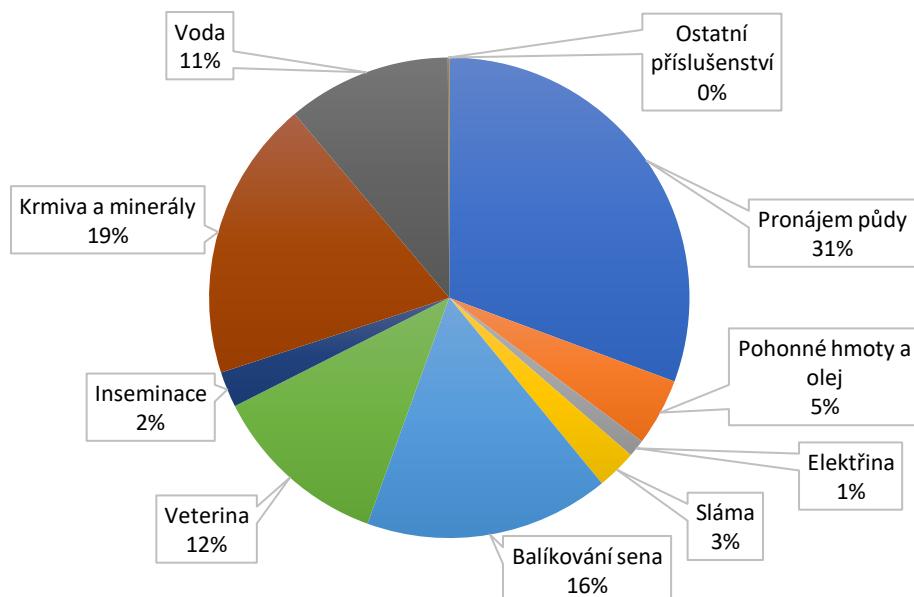
Poznámka: Výpočet provozních ročních nákladů je v tabulce uveden pro potřeby ročního CF. Pro zjištění hodnoty cizích zdrojů je v počátku podnikání nutno mít k dispozici $\frac{1}{2}$ těchto nákladů (s ohledem na dobu obratu kapitálu).

Zdroj: Vlastní zpracování

Rozdělení provozních výdajů

V grafu 1 se nachází zjednodušené schéma provozních nákladů uvedených v tabulce 10. V grafu není viditelná položka ostatní příslušenství, do kterého byly zařazeny pracovní rukavice. Podíl této složky je 0,1 %.

Graf 1: Zjednodušené schéma provozních výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování dle tabulka 10

Další položkou, kterou lze zařadit do provozních výdajů jsou mzdy. Autor práce počítá s jedním zaměstnancem, který je zároveň majitel firmy. Pro tento případ byla vybrána průměrná mzda v zemědělství ve výši 33 340 Kč (ČSÚ 2. čtvrtletí 2023).

Jednorázové provozní výdaje

Vzhledem k tomu, že autor sestavil model farmy založené v lednu, potýká se s nedostatkem krmiva pro nakoupené chovné jalovice. Z toho důvodu je nutné zajistit krmení na dobu pěti měsíců, než budou zvířata moci spásat pozemky určené k pastvě. Při ceně 700 Kč za jeden balík sena, při zohlednění vyšší ceny v konkrétním období (vlastní šetření), byl tento náklad začleněn do cashflow ve výši 252 000 Kč. V případě začátku podnikatelské činnosti v období jarní pastvy je tato položku jednorázového výdaje nulová.

V případě vyšší spotřeby krmiva během roka, způsobené nepříznivým počasím, je chovatel nucen uvolnit stav zásob na zimu. V tom případě může dojít k nutnosti nákupu dalších balíků sena během pozdějších fází firmy. Tento náklad nebyl začleněn do finančních toků, neboť nelze vyměřit jeho výši. Pokud by však k takovému scénáři došlo, dostávají chovatelé podporu ve formě dotace.

Tabulka 11: Mimořádné výdaje v Kč

Položky	Počet	Cena za kus	Celková cena
Balík seno 1 měsíc krmení pro 40 jalovic	60	700	42 000
Balík seno 5 měsíců krmení pro 40 jalovic	300	700	210 000
Celkem			252 000

Zdroj vlastní zpracování dle Prokop (2023); Ždánský (2023)

4.5 Dlouhodobé financování podniku

4.5.1 Investiční dotace

Při splnění podmínek, které tento projekt splňuje lze čerpat dotaci „Zahájení činnosti mladého zemědělce“ ve výši 2 030 000 Kč. Jedná se však o navýšenou sazbu standardní dotace, kterou se rozumí 1 500 000 Kč. Navýšenou sazbu tento model splňuje, jelikož dále zpracovává část svých produktů, konkrétně zpracovávání masných brojlerů.

4.5.2 Vlastní zdroje financování

Pro tento model byla vyměřena nutná vložená částka začínajícím podnikatelem, která bude sloužit jako finanční rezerva. Tento vklad byl vyčíslen na 300 000 Kč.

4.5.3 Úvěry

Vzhledem k vysokým počátečním výdajům a výdajům spojených s provozem podniku je nutné, aby si začínající zemědělec zažádal o úvěr. V modelovém podniku byla potřebná výše úvěru stanovena na 4 000 000 Kč (viz metodika, vzorec č. 9). Dle zprávy ČNB z 2. poloviny roku 2023 obchodní banky poskytovaly úvěry v rozmezí 9-10 % p.a.

Pro model tedy byla využita úroková míra ve výši 9 % p.a., kdy výše jednotlivých splátek byla vyčíslena na 58 600,81 Kč měsíčně po dobu 8 let (Tabulka 12, vzorec 4). Pro výpočet byla určena dolní mez uváděné výše úroku, neboť při předložení podnikatelského projektu obchodní banky poskytují výhodnější úvěry začínajícím podnikatelům. Celý splátkový kalendář je uveden v přílohách 3-5.

Tabulka 12: Zkrácená verze splátkového kalendáře k 1.1. daného roku + poslední splátka

Číslo splátky	Zbývající dluh	Zaplacený úrok	Úmor splátky	Částka splátky
1	3 971 399,19	30 000,00	28 600,81	58 600,81
13	3 610 989,09	27 317,05	31 283,77	58 600,81
25	3 216 770,05	24 382,41	34 218,40	58 600,81
37	2 785 570,54	21 172,49	37 428,32	58 600,81
49	2 313 921,54	17 661,46	40 939,36	58 600,81
61	1 798 028,61	13 821,06	44 779,75	58 600,81
73	1 233 741,36	9 620,41	48 980,40	58 600,81
85	616 520,08	5 025,71	53 575,10	58 600,81
96	0,00	436,23	58164,58	58600,81

Zdroj: Vlastní zpracování, dle Komerční banka, a.s.

4.6 Provozní financování.

V tabulce 13 jsou uvedeny hodnoty nárokových dotací na dobu 10 let. Jelikož jsou dotace vyplácené zpětně, nelze pro výpočet požít první rok od založení firmy počítat s finančními prostředky z poskytnutých dotací. V tabulce 13 je tedy přehled nárokových dotací, které lze zahrnout do CF v daném roce.

Tabulka 13: Vyplacené nárokové dotace pro daný zemědělský podnik v Kč

Rok	1	2	3	4	5
Dotace za masná telata VDJ	0	312392	312392	312392	312392
Dotace za masná telata tele	0	143892	143892	143892	143892
Platba na plochu + greening	0	250047	250047	250047	250047
Celkem	0	706331	706331	706331	706331
Rok	6	7	8	9	10
Dotace za masná telata VDJ	312392	312392	312392	312392	312392
Dotace za masná telata tele	143892	143892	143892	143892	143892
Platba na plochu + greening	250047	250047	250047	250047	250047
Celkem	706331	706331	706331	706331	706331

Zdroj: Vlastní zpracování dle szif.cz

4.7 Běžné roční příjmy

Vzhledem k orientaci modelového podniku na zemědělskou výrobu se podnik potýká s vysokými sezónními příjmy, které následně kryjí ztrátu ve ztrátových měsících.

Stabilním dlouhodobým příjmem je prodej farmářských kuřat, kdy model počítá se sto prodanými kusy každý měsíc. Při ceně 150 Kč (drůbeží farma Holýšov 2023) za kilo a průměrné hmotnosti porážených zvířat ve výši 3 kg byl tento příjem vyčíslen na 38 250 Kč po zdanění (viz tabulka 14).

Dalším příjmem je prodej živého skotu. Modelová farma obsahuje 40 kusů chovných krav, z toho plyne, že v realistické variantě se počítá se 40 telaty ročně. V optimistické variantě může dojít k tomu, že některé krávy mohou mít dvojčata. Vzhledem k intenzitě chovu hospodářských zvířat může být chováno v této farmě maximálně 40 krav a 38 telat. Z toho plyne, že veškeré množství narozených telat, které je vyšší, než 38 musí být prodáno jako zástav, kterého cena je 16250 Kč/ ks. Ve variantě se 40 narozenými telaty tento příjem činí 27625 Kč po zdanění. Dalším příjem z prodeje živých zvířat je prodej 15měsíčního skotu, který je také největším sezónním příjmem a způsobuje největší kolísání měsíčního

cashflow. Při ceně 83,88 Kč/ kg ⁹⁹ za 15měsíční masný skot je cena jednoho kusu při průměrné živé hmotnosti 500 kg 41 952 Kč. V případě prodeje 38 takových kusů živých zvířat vznikne po zdanění příjem 1 354 662 Kč po zdanění (viz tab. 14).

Poslední složkou příjmu je prodej živých selat a prasat. Autor počítá se dvěma chovnými prasnicemi, to znamená dohromady se čtyřmi vrhy selat o průměru 10 selat na vrh. 20 selat ročně plánuje prodávat jiným chovatelům se zdaněným příjmem 32 300 Kč při ceně 95 Kč/kg za 20 kilové sele (viz tabulka 14).

Posledním příjmem z živočišné produkce je prodej vykrmených živých stodvacetikilových prasat s cenou 49,30 Kč/kg.¹⁰⁰ S množstvím 20 prasat ročně tento příjem vychází na 100 572 Kč po zdanění (viz tabulka 14).

Tabulka 14: Cena hospodářských zvířat v Kč

Položka	Hmotnost v kg	Cena kč/kg	Celkem	Počet v ks	Příjem celkem po zdanění
Skot - jateční	500	83,88	41 940	38	1 354 662
Skot - zástav			16 250 a)	2	27 625
Sele	20	95	1 900	20	32 300
Prase jateční	120	49,3	5 916	20	100 572
Kuře farmářské	3	150 b)	450	100	38 250

Poznámky k tab. 8:

- a) Průměrná cena 1 ks dle VÚŽV (2023)
- b) Drůbeží farma Holýšov 2023

Zdroj: Vlastní zpracování dle SZIF (2023), Výzkumný ústav živočišné výroby (2023)

---

⁹⁹ ZPRÁVA O TRHU HOVĚZÍHO A VEPŘOVÉHO MASA. Tržní informační systém České republiky [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013, 27, 1 [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F03%2F1676381660859.pdf

¹⁰⁰ ZPRÁVA O TRHU HOVĚZÍHO A VEPŘOVÉHO MASA. Tržní informační systém České republiky [online]. Praha: Státní zemědělský intervenční fond, 2013, 27, 1 [cit. 2023-11-12]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F03%2F1676381660859.pdf

4.8 Cash flow

Cash flow modelového zemědělského podniku bylo sestaveno na základě rozdílu měsíčních příjmů a výdajů [1] (viz přílohy 6; 7). Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský podnik je měsíční CF viditelně rozkolísané (Graf 3). Rozkolísanost je způsobena chovem hospodářských zvířat s dlouhou dobou výkrmu. Pro podnik je zásadní hodnota kumulovaného CF [2], které nenabývá záporných hodnot. Nejnižší hodnotu kumulovaného cash flow model nabývá v druhém roce, kdy je jeho výše 384 694 Kč. Toto snížení vzniká z důvodu pokusu ročního cashflow v druhém roce, neboť první generace masného skotu je prodána ve 3. roce, kdy celkové cash flow nabývá hodnoty 590 559 Kč.

Veškeré hodnoty ročních peněžních toků jsou znázorněny v grafu, kdy je zaznamenáno zvýšení hodnot v 5. roce po zahájení činnosti na výši 769 263 Kč, neboť v posledním měsíci 4. roku je splacen traktor (viz tabulka 3;a). Další zvýšení vzniká v 9. roce od zahájení činnosti, neboť na konci 8. roku je splacen úvěr (Tabulka 12, dle přílohy 2-5). Cash flow nabývá hodnoty 1 472 473 Kč.

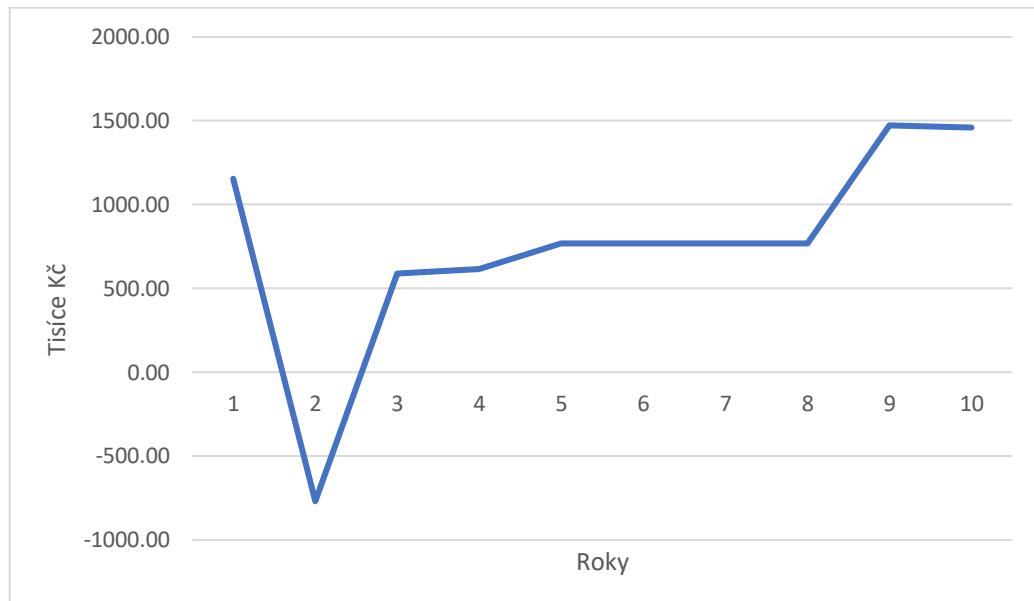
Tabulka 15: Vývoj cash flow v prvních 10 letech v Kč

Rok	1	2	3	4	5
Výdaje	5 625 175	1 961 320	1 961 320	1 959 753	1 805 277
Příjmy	6 778 936	1 192 253	2 551 879	2 574 540	2 574 540
Celkem	1 153 761	-769 067	590 559	614 787	769 263
Kumulované CF	1 153 761	384 694	975 253	1 590 040	2 359 302
Rok	6	7	8	9	10
Výdaje	1 805 278	1 805 277	1 805 277	1 102 068	1 116 068
Příjmy	2 574 540	2 574 540	2 574 540	2 574 540	2 574 540
Celkem	769 263	769 263	769 263	1 472 473	1 458 473
Kumulované CF	3 128 565	3 897 828	4 667 091	6 139 564	7 598 036

Zdroj: Vlastní zpracování dle přílohy 6; 7

V grafu 2 je vyjádřen průběh ročních peněžních toků po dobu deseti let. Veškeré determinanty průběhu vývoje jsou zmíněny v kapitole 4.6.

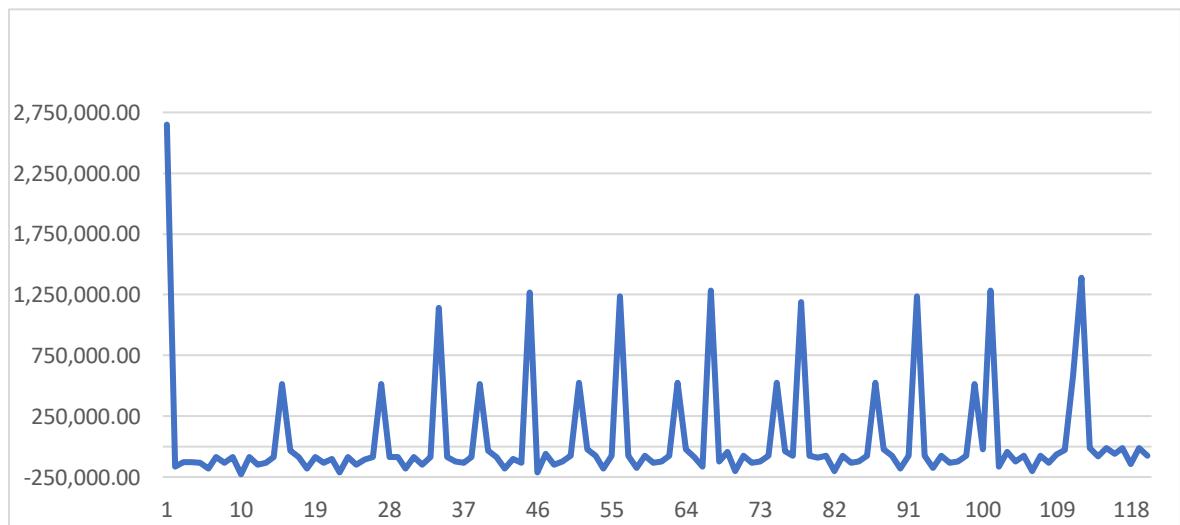
Graf 2: Vývoj ročního cashflow

Zdroj: Vlastní zpracování dle tabulka 15

V grafu 3 je znázorněn detailní vývoj měsíčního cashflow [1] (viz přílohy 6, 7). I přes viditelnou rozkolísanost způsobenou sezónností zemědělské výroby je podnik schopen vzhledem k nezápornému kumulovanému cashflow [2] plnit své závazky (viz tabulka 15).

Graf 3: Vývoj měsíčního cashflow

Zdroj: Vlastní zpracování dle přílohy 6, 7

Cash flow v optimistické variantě

V tabulce 16 autor diplomové práce popisuje cash flow modelového podniku v optimistické variantě na dobu 10 let. Optimistická varianta byla stanovena na základě příloh 6 a 7 se stanovenou mírou optimismu 20 % (viz metodika). Nabytí optimistických hodnot může dojít v případě snížení ceny krmiv, zvýšení ceny masa, zvýšení porodnosti, či zvýšení nárokových dotací.

Tabulka 16: Vývoj cash flow v optimistické variantě v Kč

Rok	1	2	3	4	5
Optimistická varianta	1 384 513	-615 254	708 671	737 744	923 115
Kumulované CF	1 384 513	769 259	1 477 930	2 215 674	3 138 790
Rok	6	7	8	9	10
Optimistická varianta	923 115	923 115	923 115	1 766 967	1 750 167
Kumulované CF	4 061 905	4 985 021	5 908 136	7 675 103	9 425 270

Zdroj: Vlastní zpracování

Cash flow v pesimistické variantě

V tabulce 17 je vyjádřeno cash flow v pesimistické variantě. Pesimistická varianta byla stanovena na základě příloh 6 a 7 se stanovenou mírou pesimismu 20 % (viz metodika). V této variantě je důležité, aby hodnota kumulovaného cash flow nenabyla záporných hodnot. Tato podmínka byla dle tabulky 17 potvrzena. Nabytí pesimistických hodnot může být v konkrétním modelu způsobeno zvýšením ceny krmiv, snížením ceny masa, snížením porodnosti, či zvýšení cen energií a pohonných hmot.

Tabulka 17: Vývoj cash flow v pesimistické variantě

Rok	1	2	3	4	5
Pesimistická varianta	923 008	-922 881	472 447	491 830	615 410
Kumulované CF	923 009	128	472 575	964 405	1 579 815
Rok	6	7	8	9	10
Pesimistická varianta	615 410	615 410	615 410	1 177 978	1 166 778
Kumulované CF	2 195 225	2 810 636	3 426 046	4 604 024	5 770 802

Zdroj: Vlastní zpracování

4.9 Výpočet hodnoty výdajů na 1 Kč příjmů

V tabulce 18 jsou vypočítány pomocí vzorce [3] dle tabulky 15 hodnoty výdajů na 1 kč příjmů za prvních 10 let od založení podniku. Jak je zmíněno v rešerši, výsledky by neměly přesáhnout kritické hodnoty 1. Toto kritérium není splněno v 2. roce od založení podniku. Jedná se tedy o nepříznivou situaci, neboť výdaje v tomto roce převyšují příjmy. Tato skutečnost je způsobena tím, že podnik prodává živý jateční skot až ve 3. roce od zahájení činnosti, kdy dochází k celkové stabilizaci hodnot, které se vzdalují od kritické hodnoty 1.

Tabulka 18: Plán hodnot výdajů na 1 Kč příjmů

Rok	1	2	3	4	5
Podíl výdajů na 1 Kč příjmů	0,8298	1,6451	0,7686	0,7612	0,7012
Rok	6	7	8	9	10
Podíl výdajů na 1 Kč příjmů	0,7012	0,7012	0,7012	0,4281	0,4335

Zdroj: Vlastní zpracování

4.10 Doba návratnosti dlouhodobých výdajů

V tabulce 19 je zaznamenána doba návratnosti dlouhodobých výdajů ve výši 4 000 000 Kč spolu s vloženým vkladem do podniku ve výši 300 000 Kč v realistické variantě. Hodnota doby splácení v tomhle případě vyla vypočítána pomocí vzorce [9] ve výši 7,52 let, což se rovná 7 let a 190 dní.

Tabulka 19: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v realistické variantě

Rok	CF	Kumulované CF
1	1 153 761	1 153 761
2	-769 067,12	384 693,82
3	590 558,88	975 252,70
4	614 786,88	1 590 039,57
5	769 262,88	2 359 302,45
6	769 262,88	3 128 565,33
7	769 262,88	3 897 828,21
8	769 262,88	4 667 091,09
9	1 472 472,60	6 139 563,69
10	1 458 472,60	7 598 036,29
Doba splácení		7,52 let

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 20 je vypočítána dle vzorce [9] hodnota doby návratnosti dlouhodobých výdajů v pessimistické variantě ve výši 8,74 let. Jedná se tedy o zpoždění o 1 rok a 80 dní oproti realistické variantě.

Tabulka 20: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v pessimistické variantě

Rok	CF	Kumulované CF
1	923 008,75	923 008,75
2	-922 880,55	128,21
3	472 447,10	472 575,31
4	491 829,50	964 404,81
5	615 410,30	1 579 815,11
6	615 410,30	2 195 225,42
7	615 410,30	2 810 635,72
8	615 410,30	3 426 046,02
9	1 177 978,08	4 604 024,10
10	1 166 778,08	5 770 802,18
Doba návratnosti		8,74 let

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 21 je vyjádřena [9] hodnota doby návratnosti dlouhodobých výdajů v optimistické variantě ve výši 6,26 let. V tomto případě dochází tedy k dřívější návratnosti dlouhodobých výdajů o 1 rok a 95 dní dříve.

Tabulka 21: Doba návratnosti dlouhodobých výdajů v optimistické variantě

Rok	CF	Kumulované CF
1	1 384 513,13	1 384 513,13
2	-615 253,70	769 259,43
3	708 670,65	1 477 930,08
4	737 744,25	2 215 674,34
5	923 115,45	3 138 789,79
6	923 115,45	4 061 905,25
7	923 115,45	4 985 020,70
8	923 115,45	5 908 136,16
9	1 766 967,12	7 675 103,27
10	1 750 167,12	9 425 270,39
Doba návratnosti		6,26 let

Zdroj: Vlastní zpracování

4.11 Finanční situace podniku po splacení dlouhodobých závazků

V přílohách 6 a 7, kde je zaznamenáno měsíční CF po dobu 10 let je patrné, že se zemědělský podnik ve většině měsících potýká se ztrátou, tato ztráta je způsobena z největší části splácením dlouhodobých závazků. Nutno však poznamenat, že z důvodu nárazových vysokých příjmů, které jsou v zemědělských podnicích standardní se podnik nenachází ve ztrátě. Po splacení traktoru je zaznamenáno první zvýšení peněžních toků. Další takové zvýšení je splacení úvěru po 8 letech po založení podniku.

4.12 Analýza prostředí

4.12.1 PESTLE analýza

Politické faktory – Veškerá chovaná hospodářská zvířata v modelovém podniku musí být zaregistrovaná u Českomoravské společnosti chovatelů, a.s. Českomoravská společnost chovatelů na svých webových stránkách uvádí: „*Českomoravská společnost chovatelů, a.s. je servisní organizací všech chovatelů hospodářských zvířat v České republice. Poskytuje chovatelům komplexní služby v oblasti evidence hospodářských zvířat, včetně zajištění laserového popisu ušních známek a jejich distribuci. Zajišťuje normotvornou a metodickou činnost pro plemenářskou práci v chovu skotu, prasat, ovcí a koz a pro kontrolu mléčné užitkovosti. Provozuje banku genových zdrojů, která se využívá pro skladování inseminačních dávek a embryí pro soukromé subjekty a uložení genetických živočišných zdrojů. Část skladové kapacity je dlouhodobě využívána pro uchovávání tkání pro humánní medicínu.*“¹⁰¹

Ekonomické faktory – HDP v České republice každoročně roste, kdy v roce 2022 byla hodnota hrubého domácího produktu 6 785 852 s tím, že HDP na 1 obyvatele byla 634 910 Kč. V roce 2021 byla obecná míra nezaměstnanosti 2,8 %. Roční míra inflace v České republice v roce 2022 činila 15,1 %.¹⁰²

Co se týká chovu hospodářských zvířat jsou důležité pro chod a založení podniku dotační programy. Pro pozorované prostředí je nejpodstatnější investiční dotací Zahájení činnosti mladého zemědělce a z nárokových dotací to jsou přímé platby.

---

¹⁰¹ ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ. Základní údaje [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/o-spolecnosti>

¹⁰² ČSÚ. Hlavní makroekonomické ukazatele [online]. 2023 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr

Sociální faktory – Vzhledem k významné úloze masa jakožto jedním z nejdůležitějších zdrojů bílkovin a tuků v lidském jídelníčku je chov hospodářských zvířat velice důležitý, i přes to, že maso lze v jídelníčku nahradit potravinami rostlinného původu, kterými jsou například obiloviny, luštěniny, ovoce a zelenina. I přes tyto možnosti alternativ lze tvrdit, že spotřeba masa na obyvatele od roku 2013, kdy byla minimální spotřeba masa s hodnotou 74,8 kg, meziročně roste (86 kg/obv. v roce 2021), i když nikdy zatím nepřekročila maximální spotřebu z roku 1989 (97,4 kg/obv.).¹⁰³

Technologické faktory – Vzhledem k trendu snižování zemědělců v oblasti živočišné výroby je nutné zajišťovat vývoj moderních technologií. V současnosti se v chovech hospodářských zvířat nejvíce používají a vyvíjí automatické přihrnovovače krmiva, robotické dojírny a automatický úklid hnojiv. Pro zajištění nejlepších podmínek pro zvířata se vyvíjí čidla, která monitorují teplotu, vlhkost a obsah plynů ve vzduchu.

Legislativní faktory – Chov hospodářských zvířat podléhá v České republice několika zákonům, nařízením a vyhláškám. V následujícím seznamu jsou uvedené příklady některých vybraných zákonů:

- Zákon 246/1992 Sb. Zákon na ochranu zvířat proti týrání
- Zákon 166/1999 Sb. Veterinární zákon
- Vyhláška 208/2004 Sb. Vyhláška o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat
- Zákon 91/1996 Sb. Zákon o krmivech
- Nařízení 306/2023 Sb. Nařízení vlády o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory zemědělským odvětvím postiženým zvláštními problémy, které mají dopad na hospodářskou životaschopnost zemědělců v roce 2023
- Vyhláška 382/2004 Sb. Vyhláška o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování
- Vyhláška 309/2011 Sb. Vyhláška o stanovení podmínek vyšetřování skotu na bovinní spongiformní encefalopatií v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa
- Nařízení 64/2023 Sb. Nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací

---

¹⁰³ EGOVERNMENT NETWORK NEWS. Spotřeba potravin – 2021 [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.egov-nn.com/spotreba-potravin-2021/>

- Vyhláška 201/2003 Sb. Vyhláška o veterinárních požadavcích na čerstvé drůbeží maso, králičí maso, maso zvěře ve farmovém chovu a maso volně žijící zvěře
- Vyhláška 202/2003 Sb. Vyhláška o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky

Ekologické faktory – Negativním ekologickým aspektem chovu hospodářských zvířat může být produkce skleníkových plynů. Tato produkce je však menší než ta způsobená rostlinnou výrobou, i přes to, že většina zemědělské produkce je právě určena pro živočišnou výrobu. Nutno však podotknout, že není možné redukovat chov hospodářských zvířat vzhledem k enormnímu nárůstu lidské populace.¹⁰⁴

4.12.2 Porterova analýza pěti sil

Jedná se o analýzu celého odvětví a jeho rizik. V této metodě se prognózuje chování pěti jednotlivých subjektů, které působí na podnik, což generuje možná rizika a hrozby. Firma pak má lepší možnost eliminace, či přizpůsobení se rizikům. Tyto subjekty jsou:

Konkurence v odvětví – Vzhledem k vysokému množství zemědělských subjektů, kterých bylo v roce 2020 16,3 tisíce, lze předpokládat vysokou konkurenci v odvětví, avšak se počet subjektů od roku 2000 dlouhodobě snižuje. Nejvíce se snižují stavy subjektů specializujících se na chov prasat a drůbeže, konkrétně o 81,9 % u chovů prasat a o 72,2 % u chovů drůbeže.¹⁰⁵

Potenciální konkurence – Vhledem ke snižování stavů zemědělských subjektů nelze počítat s větším množstvím potenciální konkurence z hlediska počtu farem. Největším potenciálním konkurentem pozorované farmy mohou být farmy aplikující intenzivní výkrm, které mohou prodávat vyprodukované maso levněji.

Dodavatelé – Hlavními zemědělskými komoditami pro výkrm vybraných hospodářských zvířat chovaných v modelovém zemědělském podniku jsou pšenice, kukuřice a sójové boby. Vývoj průměrné ceny pšenice se od roku 2013 do roku 2023 pohyboval od 134,14 Kč/bušl do 147 Kč/bušl se šokem v roce 2022 ve výši 211,17 Kč/bušl.

---

¹⁰⁴ PROFIPRESS. Dopad chovu skotu na životní prostředí [online]. 2023 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: <https://naschov.cz/dopad-chovu-skotu-na-zivotni-prostredi/>

¹⁰⁵ MENCLOVÁ, Karolína. ČSÚ: Živočišná výroba se koncentruje – nejvýrazněji je to znát v sektoru prasat a drůbeže [online]. 2021 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: <https://cmszp.cz/szif/statistika-a-trh/2021/csuzivocisna-vyroba-se-koncentruje-nejvyrazneji-je-to-znat-v-sektoru-prasat-a-drubeze/>

Dále vývoj ceny kukuřice se pohyboval v letech 2013 až 2023 v rozmezí 109,07 Kč/bušl a 127,31 Kč/bušl se šokem v roce 2022 ve výši 160,30 Kč/bušl. Poslední vybranou komoditou, tedy sójové boby se v těchto letech pohybovala v rozmezí 268,83 Kč/bušl až 311,34 Kč/bušl se šokem v roce 2022 ve výši 353,69 Kč/bušl. (Kurzy.cz)

Zákazníci – Model farmy popsaný v diplomové práci v případě drůbeže cílí na segment trhu spotřebitelů, kteří poptávají kvalitnější maso než z intenzivních chovů, ale zároveň nejsou ochotni uvolnit vysoké množství finančních prostředků na potraviny s označením BIO. Proto podnik nemůže konkurovat intenzivním chovatelům drůbeže, který cílí na zákazníka poptávající vysoké množství drůbežího masa s nejmenší možnou cenou. V případě skotu a prasat jsou zákazníkem farmy překupníci živých hospodářských zvířat, kteří distribuuují jateční skot na jatka. Chovatel může prodávat skot přímo na jatka pro lepší zisk, nicméně je v tomto případě nutnost zřízení dopravy.

Substituty – Substitutem pro hovězí, vepřové a drůbeží maso může být například skopové, či ryby ze skupiny druhů masa. Nutno však podotknout, že všechny druhy masa zmíněné v tomto jsou vlastními substituty. Dalším zdrojem živočišných bílkovin mohou být pro konečného zákazníka například vejce. Další skupinou substitutů mohou být rostlinné zdroje bílkovin, kterými jsou například luštěniny.

4.12.3 SWOT analýza

SWOT analýza byla sestavena dle informací z odborné literatury a na základě analýzy podnikatelského plánu zpracovaného v diplomové práci.

Silné stránky – Podnik má možnost adaptace vůči rizikům, neboť je diverzifikovaná jeho produkce. Pokud by došlo k poklesu ceny jednoho z nabízených produktů, tak bude moci produkovat ostatní produkty za jinak nezměněných podmínek. (viz metodika)

V případě chovu hospodářských zvířat lze při kladných ekonomických výsledcích rozšiřovat velikost stád či hejn, pokud toto zvýšení umožňuje hranice výrobních možností podniku. (viz kapitola 4.4.3)

Slabé stránky – Mezi slabé stránky patří samotná velikost podniku s nižší hranicí výrobních možností než podniky, které se orientují na vysokou intenzivní halovou produkci (Kapitola 3.3.7). Dále při začátku podnikání jsou vysokou slabou stránkou vysoké počáteční výdaje související s pořízením staveb, zemědělské techniky a nákupem první generace chovných zvířat. (Kapitola 4.4) Při výrobě krmiva je zemědělec vysoce závislý

na počasí, neboť ke správné produkci sena je důležité slunečno a nejlépe sucho, tedy při vysokém množství srážek nemůže zemědělec provádět úkony spojené s výrobou krmiva na zimu. Naopak při vysoké míře sucha dochází k úbytku píce potřebné k pastvě, či výrobě sena. (str. 50) V případě výpadku elektrické energie může dojít k poškození elektrického ohradníku a úniku hospodářských zvířat, která mohou způsobovat škody (str. 39-40). V případě zdraví zvířat je chovatel nucen zajistit kvalitní veterinární péči. Tato položka je nutná vzhledem k tomu, že je jeho podnikatelská činnost závislá na reprodukci zvířat a také na minimalizaci možného úhybu (Tabulka 10). Další slabou stránkou související s chovem hospodářských zvířat je ukládání intramuskulárního tuku při delším výkrmu, který může být důležitým negativním aspektem pro koncového spotřebitele (Kapitola 3.1).

Příležitosti – Produkty podniku cílí na segment lidí, kteří jsou ochotni uvolnit více peněžních prostředků za vyšší kvalitu zboží. Tedy je možné prodat sice menší množství produktu, ale za vyšší cenu (viz metodika). Velikou příležitostí pro podnikání v zemědělství je možné využít mnoha dostačujících programů, pokud podnikatel splňuje předepsané podmínky. (Kapitola 3.8) Dále v zemědělství mají možnost podnikatelé využít levnou pracovní sílu (str. 49), neboť většina prací lze obstarat nekvalifikovanými lidmi, kromě tedy prací spojené s využitím zemědělské techniky, pro kterou je nutné vlastnit řidičský průkaz skupiny T.

Hrozby – Hlavní hrozbou je vysoká konkurence, neboť podnik operuje s produkty spadající pod „farmářské produkty“. Takové produkty jsou kvalitnější z důvodu použití méně intenzivních metod výkrmu. Takové produkty jsou dražší než maso pocházející z intenzivních chovů, ale zároveň levnější než bio produkty. (Kapitola 4.2)

Do hrozob je nutno i začlenit možnost zvýšení ceny některých zemědělských komodit, které jsou potřebné pro výrobu krmiva. (Tabulka 10)

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Modelový zemědělský podnik má při svém založení relativně vysoké počáteční výdaje, jedná se o cca 3 680 200 Kč. Tato částka bude hrazena pomocí investiční dotace a úvěru ve výši 4 mil. kč (s ohledem na výši rezervy v pesimistické variantě) a vlastních zdrojů v hodnotě 300 tis. kč

Odlišnosti ve výsledném propočtu CF mohou být způsobeny nižším odbytem nabízených zvířat, než je 100 %. Autor však počítá s pesimistickou variantou ve formě snížení čistých finančních toků o 20 %. Nutno však poznamenat, že v případě horšího odbytu chovaných zvířat chovatel o výraznou část zisku nepřichází. Delší výkrm hospodářských zvířat je sice částečně neefektivní, nicméně při opožděném prodeji mají zvířata vyšší hmotnost a chovatel má následně vyšší zisk z každého prodaného kusu. V práci také není započteno úmrtí chovaných zvířat, avšak při správných a častých veterinárních prohlídkách a kvalifikovaném zacházení se zvířaty lze takové proměnné předejít a úhyn zvířat je minimální. Dále není počítáno s obměnou chovných zvířat z důvodu plánované kvalitní veterinární péče. Pokud by však k takové obměně muselo dojít, disponuje podnik potřebnou finanční rezervou, která je na konci 2. roku ve výši 384 693,82 Kč (viz tabulka 15).

Do budoucna lze tuto farmu rozšiřovat, nicméně je nutné dodržet intenzitu chovu hospodářských zvířat, kdy je možné chovat maximální počet dobytčích jednotek na 1 ha půdy. Tento požadavek modelová farma maximálně splňuje. Při rozšiřování chovu skotu je nutné propachovat, či odkoupit další zemědělskou půdu. V případě chovu masných brojlerů a prasat je možné rozšíření o další kusy, nicméně modelová farma počítá pouze s jedním zaměstnancem a pro posun hranice výrobních možností podniku by bylo nutné zaměstnat dalšího zaměstnance. Další možností rozšíření je domácí porážka prasat a skotu s případným možným zpracováním masa. V tomto případě by však bylo nutné pořídit větší množství chladících zařízení, vybavení na zpracování masa a bylo by nutné zaměstnat kvalifikovaného řezníka.

6 Závěr

Cílem diplomové práce byl návrh podnikatelského plánu na založení farmy zaměřené na chov masného skotu, prasat a brojlerů. Metodickým nástrojem pro plnění cíle je vytvoření cashflow na základě výdajů a příjmů, kalkulace podílu výdajů na 1 Kč příjmů a návratnost.

Rozpočet založení farmy obsahoval výčet nezbytných výdajů nutných pro založení a provoz farmy včetně výpočtu příjmů dle predikované produkce. Na základě těchto údajů byl vytvořen plán cashflow na dobu 10 let v realistické, pesimistické a optimistické variantě.

Počáteční výdaje byly vykalkulovány na 3 680 170,81 Kč, které byly hrazeny z investiční dotace „Zahájení činnosti mladého zemědělce“ ve výši 2 030 000 Kč, z vkladu 300 000 Kč zemědělcem a částí úvěru ve výši 4 000 000 Kč. Doba návratnosti v realistické variantě byla vypočtena na 7 let a 90 dní. V případě pesimistické varianty byla návratnost delší o 1 rok a 80 dní. V případě optimistické varianty byla návratnost o 1 rok a 95 dní kratší (řešení bez investiční dotace). Analyzovaný zemědělský podnik poskytuje zemědělci mzdu ve výši průměrné měsíční mzdy v zemědělství, která byla v roce 2023 ve výši 33 340 Kč (ČSÚ, 2023, online).

V rámci analýzy kumulovaného cashflow bylo zjištěno, že si je podnik schopen hradit své dlouhodobé závazky (splátka úvěru). Dále bylo zjištěno, že průběh měsíčních peněžních toků podniku odpovídá očekávané sezónnosti způsobené živočišnou výrobou (viz graf 3). Vývoj podílu výdajů na 1 Kč příjmů přesáhl kritickou hodnotu 1 v druhém roce (viz tabulka 18). Tento efekt byl způsoben tím, že prodej první generace narozeného skotu byl vzhledem k délce výkrmu uskutečněn až ve 3. roce. Nedostatečné příjmy analyzovaného modelu v 2. roce kryty pomocí úvěru. V dalších letech došlo ke znatelnému zlepšení finanční situace podniku a kritická hodnota již hodnotu 1 nepřesáhla.

Zvýšení hodnot ročních peněžních toků bylo zaznamenáno v 5. roce od zahájení činnosti způsobené ukončením úhrady leasingových splátek na traktor. Konkrétně se jednalo o snížení měsíčních výdajů o 12 873 Kč. Druhé zjištěné zvýšení cashflow bylo způsobeno v období po splacení úvěru ve výši 4 000 000 Kč (tj. po 8 letech od zahájení činnosti). V tomto případě se snížily výdaje o splátku 58 600,81 Kč za měsíc.

Vzhledem k tomu, že si je podnik schopen hradit své závazky a zároveň hodnota jeho kumulovaného cash flow je v 10 roce od zahájení činnosti 7 598 036 Kč (viz tabulka 15), lze tento podnikatelský záměr doporučit k realizaci.

Na základě výsledků zakladatelského pánu je možné v budoucnosti rozšířit projekt například v oblasti rostlinné výroby. V tomto případě by mohl podnikatel vyrábět část potřebných vstupů a snížit tak své provozní výdaje.

7 Seznam použitých zdrojů

1. AGE S.R.O. *Prvky ventilačního systému stájí* [online]. [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.age.cz/prvky-ventilacniho-systemu-staji>
2. AGE S.R.O. *Ventilace v halách pro drůbež* [online]. [cit. 2023-10-21]. Dostupné z: <https://www.age.cz/haly-pro-chov-drubeze-na-miru>
3. AGRÁRNÍ KOMORA ČR. *O masu* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.zeru-maso.cz/o-masu>
4. AGROPRESS. *Skotský náhorní skot* [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/skotsky-nahorni-skot/>
5. ALTAXO. *Zakladatelský rozpočet* [online]. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/zacatek-podnikani/podnikatelsky-plan/zakladatelsky-rozpoct>
6. *Analýza pěti sil 5F* (Porter's Five Forces). In: ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 22.05.2016 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/analyza-5f>
7. AVIAGEN. *Technologický postup ro výkrm brojlerů ROSS* [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: https://ru.aviagen.com/assets/Tech_Center/BB_Foreign_Language_Docs/Czech_Tech_Docs/Ross-BroilerHandbook2018-CZ.pdf
8. Barbour, E.K., Hamadeh, S. & Hilan, C. *Comparison of performance and mortality in the Hybro Normal and Hybro Giant meat poultry breeders and their offspring.* Veterinary Research Communications 20, 1–7 (1996). <https://doi.org/10.1007/BF00346568>
9. *Bovinní spongiformní encefalopatie* [online]. ZVEROLEKARKA.COM. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/nemoc-silenech-krav-bse/>
10. *BR1* [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.prodej-slunecnice.cz/br1-sypka-smes-pro-brojlery-25-kg>
11. *Brojlers Hubbard* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://cs.techexpertlux.com/domashnyaya-ptica/brojlers-hubbard.html>
12. BROUČEK, Jan. *Technologie a technika chovu drůbeže při splnění podmínek welfare: certifikovaná metodika*. V Českých Budějovicích: Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2011. ISBN isbn978-80-7394-337-0.
13. *Cash flow: Jak prakticky evidovat a plánovat tok peněz. Průvodce podnikáním* [online]. ČSOB, 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.prvodcepodnikanim.cz/clanek/jak-evidovat-a-planovat-tok-penez/>
14. CELJAK, Ivo. PROFIPRESS. *Traktory a jejich specifické využití* [online]. 2011 [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/traktory-a-jejich-specificka-vyuziti/>
15. ČECHOVÁ, Marie. *Technologie a technika chovu prasnic* [online]. [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://www.chovzvirat.cz/clanek/716-technologie-a-technika-chovu-prasnic/>
16. ČESKÉ HOVĚZÍ. *Masný simentál* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.ceske-hovezi.cz/plemeno/simental/>
17. Českomoravská společnost chovatelů. *Základní údaje* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/o-spolecnosti>

18. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ: *Registrace provozovny* [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-oznacovani-zvirat/skot/registrace-provozovny/>
19. ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ MASNÉHO SKOTU. *Piemontese* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.hovezimaso.cz/detail/plemeno/P>
20. ČSÚ. *Hlavní makroekonomické ukazatele* [online]. 2023 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr
21. EGOVERNMENT NETWORK NEWS. *Spotřeba potravin – 2021* [online]. [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.egov-nn.com/spotreba-potravin-2021/>
22. GRANOFTY. *10 nejznámějších druhů prasat vhodných k chovu* [online]. 2023 [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://www.granofyt.cz/clanek/92/10-nejznamejsich-druhu-prasat-vhodnych-k-chovu/>
23. HENYCH, Michal. *Přijmy a výnosy (výdaje a náklady)*. Management.cz [online]. 2016 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <http://www.management.cz/prijmy-a-vynosy-vydaje-a-naklady/>
24. HRADECKÝ, Mojmír, a kol. *Manažerské účetnictví*. Praha: Grada, 2008. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788024724713.
25. HRTÚSOVÁ, Jana. AGROPRESS. *Blonde d'Aquitaine* [online]. 2021 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/blonde-daquitaine/>
26. HRTÚSOVÁ, Jana. AGROPRESS. *Salers* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/salers/>
27. HUBERT, Hermann. *Chov masného skotu pro odborníky jiných profesí: aneb I pasení krav má své zákonitosti*. 2. aktualizované a doplněné znění. Český svaz chovatelů masného skotu, 2016.
28. JAVOREK, Filip. Zemědělec: Odborný a stavovský týdeník [online]. 2011 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z:
29. <https://www.zemedelec.cz/technologicke-linky-pro-sklizen-picnin/>
30. *Jednotná platba za plochu: SAPS* [online]. SZIF – Státní zemědělská intervenční fond [cit. 2023-11-04]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>
31. KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. *Drůbež – Neinfekční choroby* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/neinf.choroby.drubez.html>
32. KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. *Drůbež-Endoparazitózy* [online]. [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/endoparazitozy-drubez.html>
33. KALUŽA, Michal a Jarmila KONVALINOVÁ. VFU BRNO. *Prasata - Technologie ustájení* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/tech.ust.prasata.html?fbclid=IwAR3FEII9GgdsCnjBXeG_O29hCq6YrlutznOCTiOluiPQHsYKO8kNY513wNY
34. KLUB CHOVATELŮ PLEMENE BELGICKÉ MODROBÍLÉ. *Belgické modrobílé plemeno* [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <http://www.belgianblue.cz/index.php?page=page&id=58>
35. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
36. Krmná směs brojler BR2 [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agrotree.cz/vitamin-y-a-mineraly-pro-drubez/krmna-smes-brojler-br2-25-kg>

37. *Krmná směs brojler BR3* [online]. 2018 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agrotree.cz/krmiva-a-krmne-smesi-pro-drubez/krmna-smes-brojler-br2-25-kg>
38. LÍHEŇ DRŮBEŽE – MILOTICE U KYJOVA. *Brojler ROSS 308* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.lihenkurat.cz/kurata/brojler-ross-308/>
39. MENCLOVÁ, Karolína. ČSÚ: Živočišná výroba se koncentruje – nejvýrazněji je to znát v sektoru prasat a drůbeže [online]. 2021 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: <https://cmszp.cz/szif/statistika-a-trh/2021/csu-zivocisna-vyroba-se-koncentruje-nejvyrazneji-je-to-znat-v-sektoru-prasat-a-drubeze/>
40. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Agroturistika* [online]. 2017 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/portal/mze/venkov/prioritni-temata-site/agroturistika>
41. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Vyhlašení pravidel certifikace produktů v režimu jakosti Q CZ u producentů drůbeže a zpracovatelů drůbežích produktů* [online]. 2018 [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/680537/Vestnik_MZe_2018.pdf
42. MOJZÍŠOVÁ, Radka. *Výnosy versus příjmy a náklady versus výdaje*. Doučování z účta [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://radkamojzisova.cz/naklady-nebo-vydaje-na-cem-casto-studenti-ucetnictvipoohori-u-zkousky/>
43. NEUBAUER, Karel, et al. *Stroje pro rostlinnou výrobu*. Vyd.1. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1989. 720 s. ISBN 80-209-0075-6.
44. *Ohradník - technické informace* [online]. [cit. 2020-12-03]. Dostupné z: <http://www.ohradnik.cz/content/8-technicke-informace>
45. OKLAHOMA STATE UNIVERSITY. *Danish landrace swine* [online]. 2023 [cit. 2023-11-10]. Dostupné z: <https://breeds.okstate.edu/swine/danish-landrace-swine.html>
46. OTRUBOVÁ, Marcela a Lucie RYSOVÁ. AGROPRESS. *Hereford* [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/hereford-2/>
47. OTRUBOVÁ, Marcela. AGROPRESS. *Aberdeen angus* [online]. 2023 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/aberdeen-angus-2/>
48. OTRUBOVÁ, Marcela. AGROPRESS. *Gasconne* [online]. 2018 [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/gasconne-2/>
49. PAVLŮ, Vilém, Jan GAISLER, Lenka PAVLŮ, Michal HEICMAN, Vendula LUDVÍKOVÁ a et al. *Standardy péče o přírodu a krajinu – Pastva* [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2021 [cit. 2023-11-04]. Dostupné z: https://beskydy.nature.cz/documents/20121/1200108/02003_Pastva_technicka_novela_2021.pdf/b890a831-912f-1585-c184-92adaf92e824?t=1652776288227. Česká zemědělská univerzita v Praze.
50. *PESTLE analýza*. ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 30.07.2015 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pestle-analyza>
51. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, a.s, 2009. *Pokyny pro chovatele k vedení ústřední evidence skotu*. 5. upravené revidované vydání.
52. POLÁČKOVÁ, Jana. *Metodika kalkulací nákladů a výnosů v zemědělství*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2010. ISBN 978-80-86671-75-8.
53. POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-5773-5.
54. Popisy 11 nejlepších plemen brojlerů pro domácí chov [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/porody/brojlerov.html>

55. *Prasata – Označování zvířat*. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/prasata/oznacovani-zvirat>
56. *Prasata – Registrace provozovny*. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/skot,-ovce,-kozy,-jelenoviti/registrace-provozovny>
57. PROFIPRESS. *Dopad chovu skotu na životní prostředí* [online]. 2023 [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: <https://naschov.cz/dopad-chovu-skotu-na-zivotni-prostredi/>
58. PROFIPRESS. *Minimální ventilace pro brojlery* [online]. 2002 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://naschov.cz/minimalni-ventilace-pro-brojlery/>
59. PROFIPRESS. *Špičková rekonstrukce haly firmou AGE s.r.o. pro výkrm brojlerů pomohla k lepším výsledkům* [online]. 2020 [cit. 2023-11-23]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/rekonstrukce-haly-firmou-age-s-r-o-pro-vykrm-brojleru-pomohla-k-lepsim-vysledkum/>
60. PROFIPRESS. *Venkov potřebuje pestrost* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://naschov.cz/venkov-potrebuje-pestrost/>
61. ROTSCHELD, Jiří. ROTSCHELD MAGAZÍN. *PESTLE analýza* [online]. 2011 [cit. 2023-11-18]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pestle-analyza>
62. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.
63. Ryby a drůbež – *Registrace provozovny*. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/drubez-a-ryby/registrace-provozovny>
64. *Říje a vhodná doba k inseminaci u skotu*. Agropress.cz [online]. AGROPRESS, 2020 [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/rije-a-vhodna-doba-k-inseminaci-u-skotu/>
65. SKALKA, Lubor. *COBB 500 BROJLER*. Cobb Germany [online]. 2011 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: https://www.schromfarms.cz/wp-content/uploads/2018/08/cobb_500_Broiler_2011.pdf
66. Skot, ovce, kozy, jelenovití a velbloudovití – *Registrace provozovny*. ČESKOMORAVSKÁ SPOLEČNOST CHOVATELŮ, A.S. Cmsch.cz [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://www.cmsch.cz/evidence-a-registrace/skot,-ovce,-kozy,-jelenoviti/registrace-provozovny>
67. SLEPIČÁŘ.CZ. *I krátký život brojlera má svá pravidla* [online]. 2019 [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.slepicar.cz/blog/594-i-kratky-zivot-brojlera-ma-sva-pravidla.html>
68. *Slintavka a kulhavka* [online]. ZVEROLEKARKA.COM. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/slintavka-a-kulhavka/>
69. STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV JIHLAVA. *Laboratoř reziduí inhibičních látek (RIL)* [online]. [cit. 2023-11-15]. Dostupné z: <https://old.svujihlava.cz/242-inhi>
70. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Jednotná platba na plochu* [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>
71. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Platba pro mladé zemědělce* [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/mladyz>
72. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí* [online]. 2016 [cit. 2023-11-05]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/greening>

73. STUPKA, Roman a kolektiv. *Atlas plemen hospodářských zvířat*. Česká zemědělská univerzita v Praze: FAPPZ, 2016. ISBN 978-80-213-2651-4
74. SWOT analýza. ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2023, 30.09.2020 [cit. 18.11.2023]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
75. SZIF. *Zpráva o trhu hovězího a vepřového masa* [online]. 2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F03%2F1676381660859.pdf
76. SZIF. *Zpráva o trhu obilovin, olejnín a krmiv* [online]. 2023 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F05%2F1693994024998.pdf
77. *Tabulka hmotnosti brojlerů ve dne, pokyny pro výpočet přírůstku hmotnosti* [online]. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://garden.cs.desigusxpro.com/kury/soderzhanie/ves-brojlerov-po-dnyam-tablitsa.html>
78. TICHELMANN s.r.o. – *Poradíme Vám s balením*. Agropress.cz [online]. 2020 [cit. 2023-08-27]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/tichelmann-poradime-vam-s-balenim/>
79. VFU BRNO. *Způsoby chovu kura domácího* [online]. [cit. 2023-10-21]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/zpusoby%20chovu-drubez.html>
80. WÖHE, Günter a Eva KISLINGEROVÁ. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Přeložil Zuzana MAŇASOVÁ. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80- 7179-897-2.
81. *Zásady výroby senáže*. Agropress.cz [online]. 2019 [cit. 2020-08-27]. Dostupné z: <https://www.agropress.cz/zasady-vyroby-senaze/>
82. *Získejte perfektní přehled o svých financích díky výkazu cash flow: sestavení a výpočet* [online]. iDoklad.cz: iDoklad, 2021 [cit. 2022-08-25]. Dostupné z: <https://www.idoklad.cz/blog/ziskejte-perfektni-prehled-o-svych-financich-diky-vykazu-cash-flow>
83. ZVEROLEKARKA.COM. *Africký mor prasat* [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/africky-mor-prasat/>
84. ZVEROLEKARKA.COM. *Akutní zánět mléčné žlázy* [online]. [cit. 2023-11-08]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/akutni-zanet-mlecene-zlazy/>
85. ZVEROLEKARKA.COM. *Askaridóza prasat* [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/askaridoza-prasat/>
86. ZVEROLEKARKA.COM. *Klasický mor prasat* [online]. 2023 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/klasicky-mor-prasat/>
87. ZVEROLEKARKA.COM. *Kokcidióza kura domácího* [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/kokcidioza-kura-domaciho/>
88. ZVEROLEKARKA.COM. *Markova choroba* [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/markova-choroba/>
89. ZVEROLEKARKA.COM. *Ptačí chřípka* [online]. 2023 [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://zverolekarka.com/markova-choroba/>

8 Přílohy

Příloha 1 : Nabídka montované haly a přístřešku

Milan Pěsta,
Chocholatá Lhota

V Praze dne: 29.8.2023

Věc: Nabídka montované haly a přístřešku

Dobrý den,

Dle Vaší poptávky a telefonického dovyšvětlení si Vám dovolujeme nabídnout realizaci požávaných objektů dle cenové nabídky níže. Cena je kompletní včetně dopravy, montáže.

Zemědělská hala – rozměr 12x24m

Konstrukce haly 478 000,- Kč (ocelová konstrukce rámového typu)

Zastřešení 300 000,- Kč (plech CB 45/333/0,75mm)

Prosvětlení 110 000,- Kč (sklolaminátové prosvětlení)

Vrata sekční rozměr 5,1x5 m 50 000,- Kč

Opláštění 212 000,- Kč

Celkem 1 150 000,- Kč

V rámci realizace nabídneme dřevěný přístřešek 6x4m za zvýhodněnou cenu 50 000,- Kč, celkem by to bylo tedy 1 200 000,- Kč vč. DPH, 50 % formou zálohy před zahájením výroby, 50 % se splatností 14 dní od předání. Doba výroby zhruba 6-8 týdnů, realizace týden.

S pozdravem

Richard Filip

předseda představenstva

REMEX CZ a.s.

Remex®

REMEX CZ a.s.
K Váze 1111/66, 154 00 Praha - Slivenec

Remex

REMEX CZ a.s. K Váze 1111/66 154 00 Praha 5 - Slivenec ☎+420 602 234 500 ☐ info@remex.cz
IČ: 60201088 DIČ: CZ60201088 Bankovní spojení: Komerční banka, a.s. Číslo účtu: 6550257/0100 www.remex.cz
Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku dne 14.12.1993 a je vedena u Městského soudu v Praze oddíl B vložka 23208

Příloha 2 : Dlouhodobý úvěr

Indikativní nezávazný přehled financování a podmínek obchodu	
Typ úvěru	Dlouhodobý úvěr
Výše úvěru	4 000 000,- CZK
Účel	Profinancování dlouhodobých potřeb
Měna	CZK
Doba čerpání	1 měsíc od data podpisu smlouvy o úvěru
Konečná splatnost	96 měsíců od data podpisu smlouvy o úvěru
Způsob splácení	Měsíčně lineárně – viz přiložený splátkový kalendář
Úroková sazba	9,00 % p.a.
Typ úrokové sazby	Pevná po celou dobu účinnosti smlouvy
Cena za žádost	14.000, - CZK
Cena za realizaci obchodu	26.000, - CZK
Cena za rezervaci zdrojů	0, 90 % p. a. z nečerpané části úvěru
Poplatek za vedení úvěrového účtu	600,- CZK měsíčně
Zajištění obchodu	Krycí blankosměnka s avalem jednatele společnosti

Zdroj: Komerční banka, a.s.

Příloha 3 : Splátkový kalendář splátka úvěru 1-32

Splátka	Zbývající dluh	Zaplacený úrok	Úmor splátky	Částka splátky
1	3 971 399,19	30 000,00	28 600,81	58 600,81
2	3 942 583,87	29 785,49	28 815,32	58 600,81
3	3 913 552,43	29 569,38	29 031,43	58 600,81
4	3 884 303,26	29 351,64	29 249,17	58 600,81
5	3 854 834,73	29 132,27	29 468,54	58 600,81
6	3 825 145,17	28 911,26	29 689,55	58 600,81
7	3 795 232,95	28 688,59	29 912,22	58 600,81
8	3 765 096,38	28 464,25	30 136,57	58 600,81
9	3 734 733,79	28 238,22	30 362,59	58 600,81
10	3 704 143,48	28 010,50	30 590,31	58 600,81
11	3 673 323,75	27 781,08	30 819,74	58 600,81
12	3 642 272,86	27 549,93	31 050,89	58 600,81
13	3 610 989,09	27 317,05	31 283,77	58 600,81
14	3 579 470,70	27 082,42	31 518,39	58 600,81
15	3 547 715,92	26 846,03	31 754,78	58 600,81
16	3 515 722,97	26 607,87	31 992,94	58 600,81
17	3 483 490,08	26 367,92	32 232,89	58 600,81
18	3 451 015,44	26 126,18	32 474,64	58 600,81
19	3 418 297,25	25 882,62	32 718,20	58 600,81
20	3 385 333,66	25 637,23	32 963,58	58 600,81
21	3 352 122,85	25 390,00	33 210,81	58 600,81
22	3 318 662,96	25 140,92	33 459,89	58 600,81
23	3 284 952,12	24 889,97	33 710,84	58 600,81
24	3 250 988,45	24 637,14	33 963,67	58 600,81
25	3 216 770,05	24 382,41	34 218,40	58 600,81
26	3 182 295,01	24 125,78	34 475,04	58 600,81
27	3 147 561,41	23 867,21	34 733,60	58 600,81
28	3 112 567,31	23 606,71	34 994,10	58 600,81
29	3 077 310,75	23 344,25	35 256,56	58 600,81
30	3 041 789,77	23 079,83	35 520,98	58 600,81
31	3 006 002,38	22 813,42	35 787,39	58 600,81
32	2 969 946,58	22 545,02	36 055,80	58 600,81

Zdroj: Vlastní zpracování dle Komerční banka a.s.

Příloha 4 : Splátkový kalendář splátka úvěru 33-64

Splátka	Zbývající dluh	Zaplacený úrok	Úmor splátky	Částka splátky
33	2 933 620,37	22 274,60	36 326,21	58 600,81
34	2 897 021,71	22 002,15	36 598,66	58 600,81
35	2 860 148,56	21 727,66	36 873,15	58 600,81
36	2 822 998,86	21 451,11	37 149,70	58 600,81
37	2 785 570,54	21 172,49	37 428,32	58 600,81
38	2 747 861,50	20 891,78	37 709,03	58 600,81
39	2 709 869,65	20 608,96	37 991,85	58 600,81
40	2 671 592,86	20 324,02	38 276,79	58 600,81
41	2 633 028,99	20 036,95	38 563,87	58 600,81
42	2 594 175,90	19 747,72	38 853,10	58 600,81
43	2 555 031,40	19 456,32	39 144,49	58 600,81
44	2 515 593,33	19 162,74	39 438,08	58 600,81
45	2 475 859,46	18 866,95	39 733,86	58 600,81
46	2 435 827,60	18 568,95	40 031,87	58 600,81
47	2 395 495,49	18 268,71	40 332,11	58 600,81
48	2 354 860,89	17 966,22	40 634,60	58 600,81
49	2 313 921,54	17 661,46	40 939,36	58 600,81
50	2 272 675,13	17 354,41	41 246,40	58 600,81
51	2 231 119,38	17 045,06	41 555,75	58 600,81
52	2 189 251,97	16 733,40	41 867,42	58 600,81
53	2 147 070,54	16 419,39	42 181,42	58 600,81
54	2 104 572,76	16 103,03	42 497,78	58 600,81
55	2 061 756,24	15 784,30	42 816,52	58 600,81
56	2 018 618,60	15 463,17	43 137,64	58 600,81
57	1 975 157,43	15 139,64	43 461,17	58 600,81
58	1 931 370,30	14 813,68	43 787,13	58 600,81
59	1 887 254,76	14 485,28	44 115,54	58 600,81
60	1 842 808,36	14 154,41	44 446,40	58 600,81
61	1 798 028,61	13 821,06	44 779,75	58 600,81
62	1 752 913,01	13 485,21	45 115,60	58 600,81
63	1 707 459,04	13 146,85	45 453,97	58 600,81
64	1 661 664,17	12 805,94	45 794,87	58 600,81

Zdroj: Vlastní zpracování dle Komerční banka a.s.

Příloha 5 : Splátkový kalendář splátka úvěru 65-96

Splátka	Zbývající dluh	Zaplacený úrok	Úmor splátky	Částka splátky
65	1 615 525,84	12 462,48	46 138,33	58 600,81
66	1 569 041,47	12 116,44	46 484,37	58 600,81
67	1 522 208,47	11 767,81	46 833,00	58 600,81
68	1 475 024,22	11 416,56	47 184,25	58 600,81
69	1 427 486,09	11 062,68	47 538,13	58 600,81
70	1 379 591,42	10 706,15	47 894,67	58 600,81
71	1 331 337,54	10 346,94	48 253,88	58 600,81
72	1 282 721,76	9 985,03	48 615,78	58 600,81
73	1 233 741,36	9 620,41	48 980,40	58 600,81
74	1 184 393,61	9 253,06	49 347,75	58 600,81
75	1 134 675,75	8 882,95	49 717,86	58 600,81
76	1 084 585,00	8 510,07	50 090,74	58 600,81
77	1 034 118,58	8 134,39	50 466,43	58 600,81
78	983 273,65	7 755,89	50 844,92	58 600,81
79	932 047,39	7 374,55	51 226,26	58 600,81
80	880 436,94	6 990,36	51 610,46	58 600,81
81	828 439,40	6 603,28	51 997,54	58 600,81
82	776 051,88	6 213,30	52 387,52	58 600,81
83	723 271,46	5 820,39	52 780,42	58 600,81
84	670 095,18	5 424,54	53 176,28	58 600,81
85	616 520,08	5 025,71	53 575,10	58 600,81
86	562 543,17	4 623,90	53 976,91	58 600,81
87	508 161,43	4 219,07	54 381,74	58 600,81
88	453 371,83	3 811,21	54 789,60	58 600,81
89	398 171,30	3 400,29	55 200,52	58 600,81
90	342 556,77	2 986,28	55 614,53	58 600,81
91	286 525,14	2 569,18	56 031,64	58 600,81
92	230 073,26	2 148,94	56 451,87	58 600,81
93	173 198,00	1 725,55	56 875,26	58 600,81
94	115 896,17	1 298,98	57 301,83	58 600,81
95	58 164,58	869,22	57 731,59	58 600,81
96	0,00	436,23	58 164,58	58 600,81

Zdroj: Vlastní zpracování dle Komerční banka a.s.

Příloha 6 : Cashflow Rok 1. - Rok 5.

	Led.	Úno.	Bře.	Dub.	Kvě.	Čvn.	Čvc.	Srp.	Zář.	Říj.	Lis.	Pro.
1. Rok	1. měsíc	2. měsíc	3. měsíc	4. měsíc	5. měsíc	6. měsíc	7. měsíc	8. měsíc	9. měsíc	10. měsíc	11. měsíc	12. měsíc
Výdaje	3 680 171	165 545	165 545	165 545	170 900	233 198	123 545	171 545	123 545	316 045	123 545	186 045
Příjmy	6 330 000	0	38 250	38 250	38 250	54 400	38 250	38 250	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	2 649 829	-165 545	-127 295	-127 295	-132 650	-178 798	-85 295	-133 295	-85 295	-227 509	-85 295	-147 795
2. Rok	13. měsíc	14. měsíc	15. měsíc	16. měsíc	17. měsíc	18. měsíc	19. měsíc	20. měsíc	21. měsíc	22. měsíc	23. měsíc	24. měsíc
Výdaje	189 671	123 545	123 545	123 545	123 545	233 198	123 545	171 545	137 545	302 045	123 545	186 045
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	38 250	54 400	38 250	38 250	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-135 271	-85 295	515 086	-35 009	-85 295	-178 798	-85 295	-133 295	-99 295	-213 509	-85 295	-147 795
3. Rok	25. měsíc	26. měsíc	27. měsíc	28. měsíc	29. měsíc	30. měsíc	31. měsíc	32. měsíc	33. měsíc	34. měsíc	35. měsíc	36. měsíc
Výdaje	189 671	123 545	123 545	123 545	123 545	233 198	123 545	185 545	123 545	302 045	123 545	186 045
Příjmy	82 025	38 250	638 631	38 250	38 250	54 400	38 250	38 250	38 250	1 443 198	38 250	65 875
Cashflow	-107 646	-85 295	515 086	-85 295	-85 295	-178 798	-85 295	-147 295	-85 295	1 141 153	-85 295	-120 170
4. Rok	37. měsíc	38. měsíc	39. měsíc	40. měsíc	41. měsíc	42. měsíc	43. měsíc	44. měsíc	45. měsíc	46. měsíc	47. měsíc	48. měsíc
Výdaje	188 104	123 545	123 545	123 545	123 545	233 198	137 545	171 545	123 545	302 045	123 545	186 045
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	38 250	54 400	38 250	38 250	1 392 912	88 536	65 875	38 250
Cashflow	-133 704	-85 295	515 086	-35 009	-85 295	-178 798	-99 295	-133 295	1 269 367	-213 509	-57 670	-147 795
5. Rok	49. měsíc	50. měsíc	51. měsíc	52. měsíc	53. měsíc	54. měsíc	55. měsíc	56. měsíc	57. měsíc	58. měsíc	59. měsíc	60. měsíc
Výdaje	175 231	110 672	110 672	110 672	110 672	234 325	110 672	158 672	110 672	289 172	110 672	173 172
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	38 250	54 400	38 250	1 392 912	38 250	116 161	38 250	38 250
Cashflow	-120 831	-72 422	527 959	-22 136	-72 422	-179 925	-72 422	1 234 240	-72 422	-173 011	-72 422	-134 922

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 7 : Cashflow Rok 6. - Rok 10.

	Led.	Úno.	Bře.	Dub.	Kvě.	Čvn.	Čvc.	Srp.	Zář.	Říj.	Lis.	Pro.
6. Rok	61. měsíc	62. měsíc	63. měsíc	64. měsíc	65. měsíc	66. měsíc	67. měsíc	68. měsíc	69. měsíc	70. měsíc	71. měsíc	72. měsíc
Výdaje	175 231	110 672	110 672	110 672	124 672	220 325	110 672	158 672	110 672	289 172	110 672	173 172
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	38 250	54 400	1 392 912	38 250	65 875	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-120 831	-72 422	527 959	-22 136	-86 422	-165 925	1 282 240	-120 422	-44 797	-200 636	-72 422	-134 922
7. Rok	73. měsíc	74. měsíc	75. měsíc	76. měsíc	77. měsíc	78. měsíc	79. měsíc	80. měsíc	81. měsíc	82. měsíc	83. měsíc	84. měsíc
Výdaje	175 231	110 672	110 672	124 672	110 672	220 325	110 672	158 672	110 672	289 172	110 672	173 172
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	38 250	1 409 062	38 250	65 875	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-120 831	-72 422	527 959	-36 136	-72 422	1 188 737	-72 422	-92 797	-72 422	-200 636	-72 422	-134 922
8. Rok	85. měsíc	86. měsíc	87. měsíc	88. měsíc	89. měsíc	90. měsíc	91. měsíc	92. měsíc	93. měsíc	94. měsíc	95. měsíc	96. měsíc
Výdaje	175 231	110 672	124 672	110 672	110 672	220 325	110 672	158 672	110 672	289 172	110 672	173 172
Příjmy	54 400	38 250	638 631	88 536	1 392 912	54 400	65 875	38 250	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-120 831	-72 422	513 959	-22 136	1 282 240	-165 925	-44 797	-120 422	-72 422	-200 636	-72 422	-134 922
9. Rok	97. měsíc	98. měsíc	99. měsíc	100. měsíc	101. měsíc	102. měsíc	103. měsíc	104. měsíc	105. měsíc	106. měsíc	107. měsíc	108. měsíc
Výdaje	116 630	66 071	52 071	52 071	52 071	161 724	52 071	100 071	52 071	230 571	52 071	114 571
Příjmy	54 400	38 250	638 631	1 443 198	38 250	82 025	38 250	38 250	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-62 230	-27 821	586 560	1 391 127	-13 821	-79 699	-13 821	-61 821	-13 821	-142 035	-13 821	-76 321
10. Rok	109. měsíc	110. měsíc	111. měsíc	112. měsíc	113. měsíc	114. měsíc	115. měsíc	116. měsíc	117. měsíc	118. měsíc	119. měsíc	120. měsíc
Výdaje	130 630	52 071	52 071	52 071	52 071	161 724	52 071	100 071	52 071	230 571	52 071	128 571
Příjmy	54 400	38 250	1 993 293	88 536	65 875	54 400	38 250	38 250	38 250	88 536	38 250	38 250
Cashflow	-76 230	-13 821	1 941 222	36 465	13 804	-107 324	-13 821	-61 821	-13 821	-142 035	-13 821	-90 321

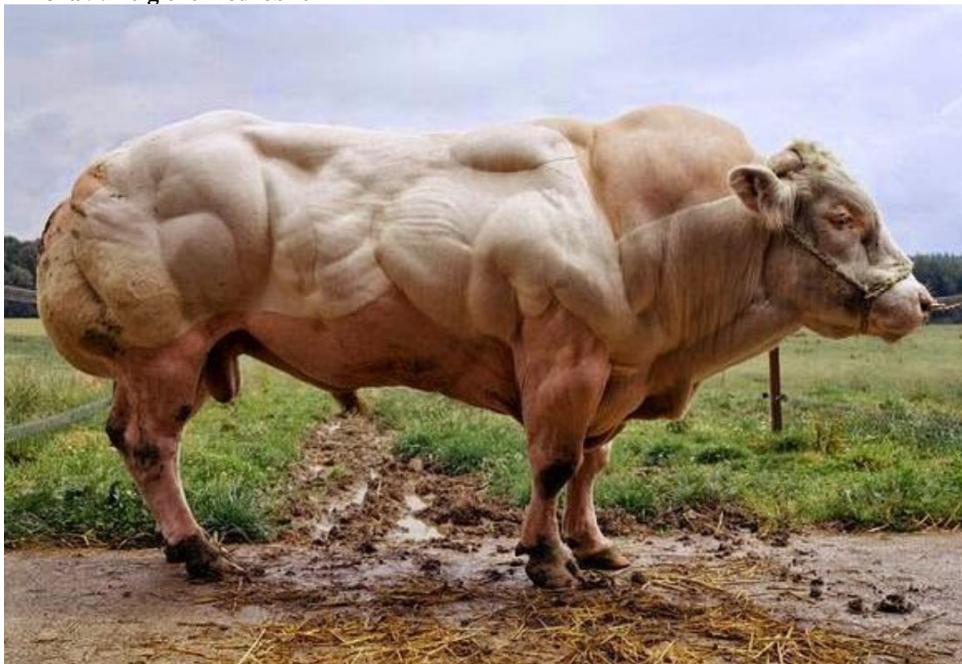
Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 8: Aberdeen-angus

Zdroj: <https://www.ceske-hovezi.cz/wp-content/uploads/2020/10/Aberdeen-angus-1-scaled.jpg>

Příloha 9: Belgické modrobílé

Zdroj: <https://zviratanejime.cz/images/2022/06/16/web--galery-carousel1.png>

Příloha 10: Blonde d'Aquitaine

Zdroj: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c0/WhiteBull.jpg>

Příloha 11: Galloway

Zdroj: https://www.nzgalloway.co.nz/uploads/2/9/3/7/29377921/lifestyle-danika-with-pinzridge-danny-boy_2.jpg

Příloha 12: Gasconne

Zdroj: <https://www.agopress.cz/wp-content/uploads/2018/01/GS.png>

Příloha 13: Hereford

Zdroj: <https://farmamachac.cz/wp-content/uploads/2020/12/hereford-machac.jpg>

Příloha 14: Highland

Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/43/Cow_on_Pupers.jpg

Příloha 15: Charolais

Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/17/Taureau_Charolais_%28Ch%C3%A2teau-Chinon%2C_Morvan%29.jpg

Příloha 16: Limousine

Zdroj: https://www.hovezimaso.cz/foto/y00_v.jpg

Příloha 17: Masný simentál

Zdroj: <https://www.agopress.cz/wp-content/uploads/2018/02/masn%C3%BD-BD-siment%C3%A1l-1080x635.png>

Příloha 18: Piemontese

Zdroj: <https://www.piemontese.info/uploads/images/slideshow/slider1.jpg>

Příloha 19: Salers

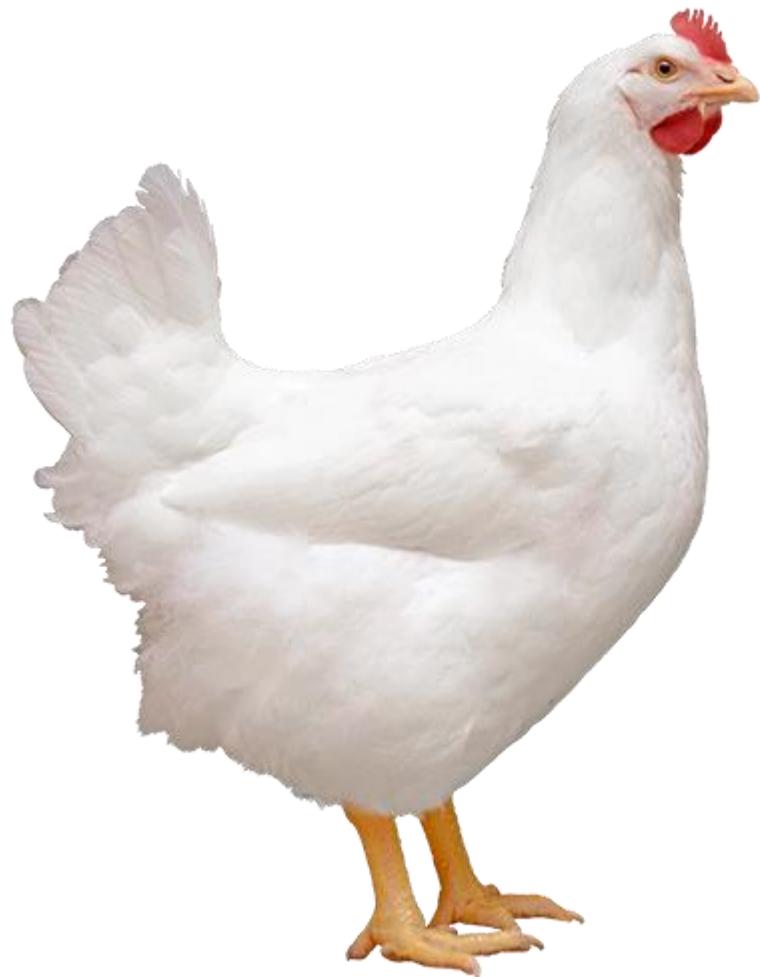
Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1c/Vache_salers.jpg

Příloha 20: Ross 308

Zdroj: https://images.squarespace-cdn.com/content/v1/52d9407ce4b01b5207edba27/1390300710675-8XHP2YM3R5IWKUH588L/Kyllinger_1013_1903.jpg

Příloha 21: COBB 500

Zdroj: <https://www.cobb-vantress.com/assets/Products/5519c25f4e/cobb-500-web.png>

Příloha 22: ROSS 708

Zdroj: https://cdn2.comappx.info/zverk10/brojler-ross-708-skorospelyj-kross-s-vysokimi_1.webp

Příloha 23: Brojler 61

Zdroj: <https://garden-fr.desigusxpro.com/wp-content/uploads/2019/05/porody-brojlerov-1.jpg>

Příloha 24: Hybro

Zdroj: <https://garden-fr.desigusxpro.com/wp-content/uploads/2019/05/6.jpg>

Příloha 25 : Hubbard F-15

Zdroj: https://garden-fr.desigusxpro.com/wp-content/uploads/2019/05/f15_2__059047400_1108_12122014-600x600-1.jpg

Příloha 26 : Přeštické černostrakaté prase

Zdroj: https://www.chovzvirat.cz/images/zvirata/presticke-cernostrakate-prase_otl27ai.jpg

Příloha 27 : České výrazně masné

Zdroj: <https://www.agopress.cz/wp-content/uploads/2021/04/ceske-vyrazne-masne.jpg>

Příloha 28 : Landrace

Zdroj: <https://www.agropress.cz/wp-content/uploads/2021/03/11714.jpg>

Příloha 29 : Pietrain

Zdroj: <https://www.agropress.cz/wp-content/uploads/2021/03/pietrain-breed-page.jpg>

Příloha 30: Hampshire

Zdroj: <https://www.agopress.cz/wp-content/uploads/2021/04/Hampshire.jpg>

Příloha 31 : Duroc

Zdroj: <https://www.agopress.cz/wp-content/uploads/2021/04/duroc-main.jpg>

Příloha 32 : Průměrná hmotnost brojlerového kuřete v závislosti na dnech výkrmu

Průměrná hmotnost brojlerového kuřete v závislosti na dnech výkrmu (věku)	
Věk, dny	Hmotnost, g
0-1	42
1	52
2	66
3	82
4	100
5	120
6	142
7	166
8	193
9	223
10	256
11	293
12	334
13	379
14	427
15	478
16	532
17	589
18	649
19	712
20	778
21	846
22	916
23	988
24	1062
25	1137
26	1213

Zdroj: Vlastní zpracování, dle <https://garden-cs.desigusxpro.com/kury/soderzhanie/ves-brojlerov-po-dnyam-tablitsa.html>